

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK.
4-hasábos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSEG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1914.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Kedd, március 10.

Mai számunk főbb közleményei:

- Órjáratok véres harca a montenegrói határon.
- Unger Mór tanítványainak hangversenye.
- Az Arad-Csanádi vasutak erdővásárlása.
- Közjegyző és tömeggondnok vizsálya.
- Katonák a politikai afférok ellen.
- A züllött gyermekek megmentése.
- Arad két és fél milliós kölcsöne.
- Családirto egyetemi tanárság.
- Az albán fejedelem országában.
- Hámory merénylője épelméjü.
- Női pályázó adótitkari állásra.
- A gazdasági szék kívánságai.
- Arad legidősebb zenésze.
- Tarkaságok.

A hadijátékok.

Arad, március 9.

Oroszország hadijátékokat rendez. A múlt héten híre járt, hogy a közeljövőben, egy kis próbamozgósítást rendez a német határon; arról is szárnyra keltek hírek, hogy a nagy szláv moloch most a Skandináv félsziget felfalását hánytorgatja agyában, s bár előrelátható pontossággal, megjött e hírekkel szemben a hivatalos cáfolat annak jelzésével, hogy az ideai próbamozgósítás nem terjed túl az évente megtartatni szokott hadgyakorlatok keretein; mégis egész Németországon végig futott a lázas idegesség, s ez az idegesség Németországgal való szoros kapcsolatunknál fogva átragadt monarchiánkra is, alaposan megzavarván azt a rózsás hangulatot, mely a közgazdasági viszo-

nyok javulásába vetett erősödő bizalom nyomában fakadt.

S habár az orosz próbamozgósítás a diplomáciai körök felfogása szerint nem jelent imminens veszedelmet az európai békére, de mégis egyik tünetét képezi annak, hogy a mi északkeleti kedves szomszédunk egy pillanatra nem engedi a monarchiát és szövetségeseit nyugalomhoz jutni és egyre a fejünk felett lebegtetni egy európai bonyodalom veszedelmét.

A nyugodt és higgadt hazafiasság az ilyen időpontban, a melyben a külső veszedelem fenyegetése jóformán állandó, azt kellene, hogy diktálja a nemzet minden egyes fiának, hogy vállalva működék közre a nemzeti jólét és gazdasági megszilárdulásnak előmozdításán, ámde sajnálattal azt kell hogy tapasztaljuk napnap mellett, hogy a magyar parlamentben is a *harci játékok* állandóan napirenden vannak és hogy az ellenzék még mindig nem látja azt be, hogy ennek a sokat zaklatott országnak végre békére és nyugalomra volna szüksége.

A külpolitikai bonyodalmak, az európai államok szinte a paroxizmu-sig menő fegyverkezése, a monarchia haderejének a végletekig való fokozását tették szükségessé. Az országgyűlés fájó aggodalommal szavazta meg a véradónak majdnem elviselhetetlen fokozását, s az ellenzék sem mert, vagy nem birt erkölcsi bátor-

sággal a létszámemelés ellen sikra szállani.

Ezt a nyomasztó terhet a nemzetnek el kell viselnie, hacsak nem akarja a monarchia nagyhatalmi pozícióját kardesapás nélkül már jóleve feladni.

Hogy azonban a nemzet ez az óriási terhet elviselhesse, ahhoz okvetlenül szükséges, hogy az ország gazdaságilag fejlődjék és erősödjék. Ennek viszont előfeltétele egy egységes, céltudatos, erőteljes belső politika. Olyan politika, mely a nemzetben rejlő nagy gazdasági erőket összpontosítja, nem pedig szétforgácsolja.

Végig tekintve az ország jelenlegi közállapotain, sajnos azt kell hogy tapasztaljuk, hogy az ellenzék a maga részéről még mindig nem jutott annak tudatára, hogy az a politika, a melyet most folytat, nem annyira a kormányt, mint inkább az egész nemzetet sebezze meg.

Bármilyen kérdés kerül a képviselőház napirendjére, az ellenzék nem a dolog lényegét illető tárgyilagos bírálattal néz annak a szeme közé, hanem elsősorban is egyes-egyedül botrányok előidézésével és sohasem létezett és általa sem hitt panamak hajhászásával igyekszik a közvéleményt megtéveszteni.

A hajózási szerződések legutóbb tárgyalás alá került javaslatai nem abból a szempontból lettek elbírálva, hogy azok megszavazása a nemzetre közgazdasági haszonnal jár-e, vagy sem, hanem fel lett vetve ellenük a nyomatókos érv, hogy nem-e kapott a szubvenciók

A hangyák.

Írta: Szini Gyula.

Máji cseléd volt, igazi nevén Csordás Mária. A ház zsarnoka, a hároméves Gézuska, azonban selypesen Májinak nevezte, amely név lassankint úgy ráragadt, hogy még a boltosok is „Máji“-nak szólították.

Az orvos ép látogatóban volt a Gézuska édes anyjánál és csakhamar a Májról folyt a szó:

— Képzeld doktor ur, mit művelt az éjjel a cselédem. Két óra tájban felébreszt a legmélyebb álmomból és szepegeve mondja el, hogy a gyermekszoba tele van hangyával, még megesszik a kis Gézuskát. Rögtön gyertyát gyújtottam, megnéztem a fiam ágyacskáját és a Máji fekvőhelyét, de a hangyáknak se híre, se hamva.

— Hangya?... — szólt félig magának a kis cseplecsz doktorka, akinek tar koponyáján nagy husgumó domborodott. — Nagyságos asszonyom, a leányt meg kell vizsgálni, mert az, amit most hallottam, nagyon gyanus szimp-tóma.

Kazayné csengetett és nemsokára belépett a Máji.

— Máji, magát a doktor ur meg fogja vizsgálni.

— Nincs énnékem kutyabajom sem nagysága.

— Azt a doktor ur jobban tudja.

Az orvos felállt a székéről és közelebb intette Májit. A leány szégyenlősen közeledett.

— Mondja csak — kérdezte a doktor — gyakran szokott álmodni hangyával?

Máji nevetett.

— Ne nevéssen — szólt Közbe Kazayné — hanem feleljen a doktor ur kérdésére.

— Nem álmodtam én soha hangyával.

— De érzi néha, ugy-e hogy hangyák szaladgálnak a testén? A múlt éjjel is, nemde? — kérdezte az orvos.

— A múlt éjjel igen, de máskor soha.

A doktor sóhajtott és szólt:

— Üljön le, Máji és tegye az egyik lábát a másikra.

Máji engedelmeseledett.

— Ne ugy — szólt az orvos — hanem így... És most fordítva.

A doktor halkán odaszólt Kazaynéhoz:

— A balterd reflexe gyanus... — aztán Májihoz fordult: — Nem szenved néha fejfájásban?

— Nem én, soha.

A doktor csóválta a fejét, amelynek te-tején a gumó félelmetesen imbolygott. A kis ember egyre rejtelmesebb lett, amint térült-fordult Máji körül és végezte titokzatos hókusz-pókuszát.

Néha egy-egy sphinxszerű kérdést tett Májihoz. Belenézett a pupillájába, miközben két ujjával szétfeszítette szeme pilláját. Orát tartott a füléhez, hogy milyen messziről hallja a kegyegését. Aztán testének egyes részeit nyomkodta és egyre kérdezte: fáj-e?

Kazayné némán nézte a vizsgálatot és rémüldözött magában, hogyan lehetett ezt a ve-

szedelmesen beteg nőt olyan sokáig a gyermek mellett tartani.

Az orvos most ezt kérdezte Májitól:

— Nem ivott a maga apja?

— Nem ivott az kérem soha, csak vasárnap.

— De vasárnap sokat ivott?

— Neki nem volt sok. Az ital olyan, hogy embere válogatja.

A doktor szánakozón mosolygott.

— Hát az anyja ivott-e? — kérdezte Májitól.

— Édesanyám? — szólt a leány csöndes főlháborodással. — Nem ivott soha.

— Gyűszünyt sem?

— A szőlőben kapáláskor néha kortyantott éds' apám butykosábót.

— A szőlőben tehát az édesanyja is ivott?

— Hogyne ivott volna, amikor dolgozott!

A doktor diadalmas arccal nézett Kazaynéra és sugta feléje:

— Alkoholista szülők... — aztán hangosan kérdezte:

— Nem volt valaki paralitikus a családjukban?

— Mi a? — kérdezte Máji.

— Ugy értem, hogy félbolond, eszelős, vagy hülye?

Máji szemmeláthatólag megsértődött és röstelkedve mondta:

— Az apám testvérje, legalább apám így mondta, félbolond volt, mert mindenét az eklé-

megszavazása ellenében a hajóstársaságoktól a pártkassza valamelyes dotációt.

S amikor a miniszterelnök az egész ország, de még a művelt külföld által is megbámult politikai éleslátással párosult erélyvel nyult bele a román kérdés megoldásába, s minden igaz hazafi előismerésétől kísérve folytatta azon tárgyalásokat, melyeknek célja volt a magyar nemzeti állam integritásának megőrzése mellett a román nemzetiségű honpolgárokkal egy olyan megállapodásnak létesítése, melynek alapján azok és velük együtt az összes nemzetiségekkel létre kell, hogy jöjjön a kölcsönös megértés és együttműködés alapja: akkor már a tárgyalási anyag ismerete nélkül ki lett kiáltva, hogy a kormányelnök és vele együtt a pártja eladni készülnek a hazát.

A parlament normális tárgyalásai olyan értelemben, hogy azokban az ellenzék is teljesítse ellenőrző kötelességét, még mindig nem állottak helyre. Minden egyes törvényjavaslat tárgyalása előtt az ellenzék a maga körében dönti el, hogy egyáltalában részt vesz-e annak tárgyalásán, vagy sem. Ha pedig bemegy az ellenzék a Házba, igen ritka eset, hogy tárgyaláson kívül vesz részt a tanácskozásokban, hanem egyszerűen csak azért, hogy ott *harci játékokat* rendezzen, botrányokat okozzon, s gáncsot vessen a komoly munkának, azon el nem titkolt céllal, hogy hátha ilyen botrányokba bele lehetne a kormányt fojtani.

Szomorú jelenség az, hogy ezekből a belvillongásokból csak a monarchia külső ellenségei szűrnek le a hasznát s minél zürzavarosabb a belpolitikai helyzet — amiről igen jól vannak értesülve — annál merészebben üzik apró játékaikat azok, kiknek nagy érdeke az, hogy belviszályok minél jobban gyöngítsék ezt az országot.

Még szomorúbb jelenség az, hogy a monarchia küllellenségei által hol az északkeleti, hol a délkeleti határokon rendezett *hadijátékok*, még mindig nem jőzantották ki az ellenzékét az ő saját apró *hadi-*

játékaiból s ép az ellenzék az, mely állandó gáncsokodásai és kerékkötő eljárása által utját állja annak, hogy ez az ország konszolidált, egységes és egyetértő egészszé összeforradva, minél hatásosabban tudja visszautasítani majdan azokat a támadásokat, mely őt külső ellenségei részéről éri.

Spectator.

Arad két és félmillió kölcsöne.

(A Magyar Bank ajánlata a pénzügyi bizottság előtt.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 9

Arad város két és félmillió korona törlesztéses kölcsönt akar felvenni, hogy abból első sorban a Magyar Bank és Kereskedelmi részvénytársaságnál április 3-án esedékes egy millió korona folyószámla adósságát kiegyenlítse, továbbá, hogy a külvárosok utcáinak burkolását megkezdje és az év folyamán visszafizetendő 650 ezer korona kölcsön fedezetéről gondoskodjék. A januári közgyűlés már foglalkozott egy ajánlattal, de annak súlyos feltételeit nem tartotta elfogadhatóknak. Varjassy Lajos polgármester folytatta a fővárosi bankokkal a tárgyalásokat és két ajánlatot szerzett, a melyekkel a pénzügyi bizottság Vannay Gyula elnöklésével ma tartott ülésében foglalkozott.

Az egyiket 2 millió nyolcszáz ezer koronára a Kartell bankok tették.

Ez szóra sem érdemes. 88-as árfolyamon kínálják a jelzálog kötvényt, ami olyan feltétel, hogy már egymagában is elégséges volt az ajánlat elutasítására.

Annál kellemesebb meglepetést keltett a Magyar Bank újabb ajánlata, amely nemcsak a multkorhoz viszonyítva jelent a városra sokkal kedvezőbb helyzetet, hanem önmagában véve is oly kuláns, hogy a mai pénzügyi viszonyok mellett is előzékenységről, szoliditásról és ama törekvésről tanuskodik, hogy a bank a várossal üzleti összeköttetésben akar maradni

Hirtelen kiegyenesedett és szikrázó szemmel, rángatózó ajakkal fordult a doktor felé:

— Hallja az ur, engem szépen kiturt innét! Talán azért, mert nem mondtam mindig „kezt csókolom”?... Nincs áldás az ilyen rossz emberen!

A doktor vállát vonogatta és ápolt kis kezét az ajkához emelte és bizalomgerjesztő módon simogatva hosszú szakállát, halkán szólt Kazaynéhez:

— Szegény leány, már üldözési mániája is van. Az eféle betegeket rettenetes hallucináció ezokta gyötörni, különösen áldott állapotban. Mindenféle rémtétet hihetnek el magukkal, másokat pedig hihetetlen vádakkal illetnek. A gyermeket egy percig sem lehet tovább a gondjaira bízni.

Máji keserűen szólt oda:

— Akármit suttog a doktor ur a nagyságának, nem igenyes beszéd az!

Aztán szomorúan Kazayné felé fordult:

— Isten megáldja nagysága, kezét csókolom... Ne tesszen haragudni, elmegyek innen... Ha mit vétettem, bocsássák meg nekem. A Gézuskát szerettem volna még megölelni, de nem érdemlem meg. Rossz nő lettem...

Szava elfúlt. Kazayné is Gézuskára gondolt és kissé meghatottan szólt:

— Isten áldja meg Máji...

És Máji elment.

Még a lépcsőn is hallani vélte, hogy egy gyermekhang sikoltozva keresi:

— Máji! Máji...

és mindkét fél érdekeit egyaránt kulánsan igyekeznek összeegyeztetni.

A kartell bankok 2 millió nyolcszáz ezer koronás kölcsönt ajánlanak, ötven éves törlesztésre 88 százalékos kötvény árfolyammal 5.75 százalékos törlesztéses kamattal, félelvi felmondással. Ha a város náluk konvertálna kölcsöneit, akkor nincs stornó díj, különben 3.3 százalékot kérnek ezen a címen. A pénzt csak szukcesszive folyósítanak és a náluk hagyandó tőkét a hivatalos kamatlábon alul egy százalékkal olcsóbban kamatoztatnak.

Ezzel szemben a Magyar Bank 2.500.000 koronát ajánl egy svájci pénzcsoport részéről, 50 évre, 94-es kötvény árfolyamon 5.86-os kamatláb mellett, ami tulajdonképpen 5% százaléknak felel meg és az árfolyam a multkori ajánlathoz képest is tetemes javulást mutat, mert az 90 és egynegyed volt. A kölcsön már az első év után visszafizethető, de ha a visszafizetés az első tízeven belül történik 2.5 százalékos a stornó-díj, tíz év után 2 százalék. A 25-ik évben mindkét fél, kölcsönösen felmondhatja stornó díj nélkül. A bank a kölcsönt a város ingatlanaira bekebelezi, még pedig olyképen, hogy ama ingatlanokra, amelyeken a bécsi Bodenkreditanstalt már zálogjogot szerzett második helyen, a többire első helyen. Deviza árfolyam különbözetet ezuttal nem kér, de az összes adókat és illetékeket a város fizeti.

Már első hallásra is mint kellemes meglepetés hatott az ajánlat ismertetése és annál kedvezőbbben fogadták a bizottság tagjai, miután Ottenberg Tivadar udvari tanácsos szakaszerű előadásban mutatott rá az ajánlat előnyeire és nehézségeire.

Miután Varjassy Lajos polgármester bejelentette, hogy több pénzügyi intézettel is tárgyalt, de csak az említettek tették ajánlatokat, hogy azoknál ma kedvezőbb nem szerezhető, Ottenberg így szólott:

— A mi lehetetlennek látszott még néhány hét előtt, az mégis megtörtént. Igen komoly ajánlatokat kaptunk, amelyeknek elbírálásánál egyedül csak a város érdeke vezethet bennünket. Átvizagáltam mindkét ajánlatot és meggyőződtem arról, hogy a Magyar Bank propeziói a kedvezőbbek. Az annuitás ugyan magasabb, 5.86 százalék, míg a kartell bankok 5.75-öt kérnek, de meggyőződésem, hogy a Magyar Bank is redukálni fogja a kamatlábat 5.75-re, ha a polgármester ur eziránt felszólítja őt. Óriási a különbség azonban a kötvény árfolyamot illetőleg. A Magyar Bank 94 százalékos ajánl, ami tekintetbe véve azt, hogy a várost terhelné a bekebelezési illeték 93.3 százalékos jelentene. Amint a multkori ajánlatban a bank hajlandó volt a bekebelezési illeték felét vállalni, azt hiszem, ha a polgármester ur eziránt tárgyal vele, most is megteszi és ekkor a tiszta árfolyam 93.65 lesz.

Számszerűleg a következőképp mutatja meg a két pénzügyi intézet ajánlata közti különbséget.

— A Magyar Bank ad tőkében 2.341,250 koronát, a kartell bankok 2.200,000 koronát, tehát 141,250 koronával kevesebbet. Minthogy a város a viszonyok javulásával előbb-utóbb mégis csak konvertálja majd a kölcsönét és visszafizeti a most felveendő is, tehát hat százalékkal fizet majd kevesebbet, ha a Magyar Bank ajánlatát fogadja el a közgyűlés és pozitív dolog, mert a viszonyok javulása emellett szól. Nyugodtan ajánlhatom tehát az ajánlat elfogadását, ha a bank a kamatlábat 5.75-re szálítja le, ha a bekebelezési illeték felét vállalja, ha a nem várt viszonyok helyen javulása,

zsiára hagyta, pedig mink ápoltuk holta napjáig.

— Más bolond nem volt a családjukban?

— Volt még az eszelős Istók — felelte Máji — ágrul-vegrül atyánkfia. Az apám tartotta, mert félkegyelmű volt az Istók.

A doktor fölécsillanó mosolylyal fordult Kazaynéhez és németül szólt:

— Erblieh belastet...

— Máji egy kukkot sem tudott németül, de az orvos szigorú arcáról leolvasta, hogy baj van... Nézett-bámult maga elé, kissé elcsavart az ajka és se szó, se beszéd, csak két könyecsepp gördült le az orcáján végig...

Hirtelen a kötényébe rejtette pirosra izzott arcát és sirni kezdett föl-fölcukló zokogással.

Az asszony és az orvos gyanakodva néztek rá.

— Mi lelte, Máji?

Máji nem felelt, csak ritt a kötője alatt esendesen.

— Beszéljen, mi baja? — biztatta Kazayné.

— 'Isz ugy is tudják — felelte Máji a kötője mögöl. — A doktor ur már kiókumálta.

— Bolond ez a leány! — szólt Kazayné.

— Bolond voltam, kérem nagysága — mondta Máji és lebecsátotta a kötőjét. — Pedig édes szülém mindig intett, vigyázzak magamra. De megessett... Ne tessék haragudni, nagysága. Elmegyek ugysis magamtól. Pedig ugy szercttem a Gézuskát...

mely ennél jobb ajánlat elérését tenné remélhetővé, javaslom annak elfogadását.

— Bizonyos az — kérdezte a polgármester — hogy a bank az említett változtatásba belemegeg? Mert ha nem, akkor a kölcsön felvétele megbiúsul és kérdés miből fizetjük vissza az április 3-án esedékes adósságot?

— Meg vagyok győződve — felelte Ottenberg — hogy a bank az általam említett engedményeket megadja.

— Még eme engedmények nélkül is jobb a Magyar Bank ajánlata a kartell bankokénál, — szölt Kilenyi János főszámvevő. Azonban a bekebelezésre vonatkozólag azt kellene kikötni, hogy az esetleg eladásra kerülő ingatlanokra vonatkozólag a bank törleési engedélyt adni köteles.

A Magyar Bank ajánlatának elfogadása előtt emelt szót Fényes Dezső, aki azonban átrányosnak tartja a bekebelezésre vonatkozó feltételt, mert megátolja, hogy a város a jövőben kölcsönt vehessen fel és gondolkodóba ejti az embert, vajon ne mondjon-e le inkább az egész kölcsönről, semhogy a várost ilyennek kitegye.

Teljesen megnyugtatta a bizottságot Ottenberg felszólalása, aki azt mondta, hogy a külföldi pénz csakis úgy jön be és csakis azért ad 94-es árfolyamon, mert biztosítékot kap. Ha a városnak kölcsönre lesz szüksége például kazsárnyák, villamos vasut építésére, mindenkor kap pénzt, mert ezek jövedelme biztosítékot nyújt a hitelezőnek. Az teljesen mindegy eme beruházások szempontjából, tartozik-e másnak is a város, vagy nem.

Többen szólottak még az ajánlathoz és különböző javaslatokat tettek a bekebelezési feltétel elejtésére. A polgármester kijentette, hogy tárgyalta a svájci csoport képviselőjével és az ragaszkodott a telekkönyvi biztosítékhoz. Legfeljebb annyit lehet elérni, hogy a közcélokból eladásra kerülő területekre lehet bekebelezési nyilatkozatot kérni. A Bodenkredit is telekkönyvileg biztosítva van és azért mégis tudott a város utának is pénzt kapni. Ez a konverziót, vagy új kölcsön szerzést nem befolyásolja. Le kell számolni a helyzettel és be kell látni, hogy ma jobb ajánlatot szerezni nem lehet.

Ring Géza is a Magyar Bank ajánlatát találta jobbnak, azonban Ottenberg prepozíciójának gyors perfektuálására szükségesnek tartotta, hogy a tiszti főügyész Budapestre utazzék és személyesen tárgyaljon a bankkal.

Fényes, Stauber József, Somló Armin dr. bizottsági tagoknak részletkérdésekre vonatkozó megjegyzései után a bizottság a Magyar Bank ajánlatát Ottenberg módosításaival elfogadta és megbizta a polgármestert, hogy azonnal lépjen érintkezésbe a pénzügyintézettel és ha az elfogadja az említett feltétel változtatásokat, akkor terjessze a közgyűlés elé az ajánlatot.

VIDÉK.

Márciusi ünnep. Ujmikelaka hazafias polgársága március hó 14-én, este 8 órakor a Faller-féle vendéglőben hazafias műsorral egybekötött ünnepélyt rendez.

Községi választások. Apatele községben március 7-ikén volt tisztújítás. Megválasztották egyhangulag Popa Sándort bírónak, Ballai Samut törvénybíróknak, Berlo Jocát pénztárnoknak, Sucsu Jánost, Veres Antalt esküdteknek.

VÁROS ÉS MEGYE.

Női pályázó adóügyi állásra.

(Nincs elvi akadály.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 9.

Érdekes és a leghangosabb agitációnál is beszédesebb esemény bizonyít a mellett, hogy a nőkérdés megoldása, a férfiak részére eddig fenntartott és nyitva állott pályák elfoglalása a hölgyeknek sokkal könnyebb, mint azt a tüzzelvással és minisztereknek kiosztott profánokkal dolgozó szüfrassetek hirdetik. Csak alkalom és időszerűség kell hozzá, akkor minden reform megvalósítható erőszakoskodás és a véres kard körülhordozása nélkül is.

Az aradi város háza is megnyitja kapuit a nőknek. Természetesen ez nem úgy értendő, hogy máttól kezdve minden tisztviselői állást hölgyekkel tölt be a törvényhatóság, ámbár ki tudja, nem buzdulnak-e fel egy szép napon az aradi városatyák és amerikanizmusokban nem ültetnek-e egy fiatal és szép szoknyás doktor jurist valamely öreg ur által elfoglalt vezető állásba, az tény, hogy a városházán meg van törve a jég és lehetővé válik az áprilisi közgyűlésen a nőtisztviselő választás.

Megüresedik a városi adóügyi osztályban egy második osztályú adóügyi állás azáltal, hogy szerdán Brassai Ernőt elsőosztályú adóügyi választják. Az ő helyére pályázik a városnak egy szorgalmas női alkalmazottja, Scheidt Henriette. Hat esztendeje dolgozik az adóügyi osztályban mint napidijas, felebbvalói teljes megelégedésére. Most, hogy magasabb állás nyílik meg számára, felkereste Varjassy Lajos polgármestert és Vannay Gyula tanácsnokot, az adóügyi osztály főnökét és mindketten kijelentették, hogy abszolúte nem emelnek elvi kifogást az ellen, hogy pályázzék a tiszti állásra. Tették ezt bizonyára azért, mert meggyőződésük, hogy az a nő, aki képességeinek és szorgalmának jelét adja, jobban megállja a helyét, mint a protekcióval bejutott férfiak közül igen sok.

A gazdasági szék kívánságai.

(Tengri-hal árusítás. — Automobil-adó. — Kővezetlen utóak.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 9.

Arad város gazdasági széke ma ismét igen látogatott ülést tartott Lócs Rezső gazdasági tanácsnok elnöklésével, de nem a napirenden levő adminisztratív ügyek, hanem a közönség kívánságait, szükségleteit visszatükröztető indítványok tették azt érdekessé. A tárgysorozat letergatalása után ugyanis az elnök megkérdezte a bizottság tagjaitól: vajon nincs valami különös óhajuk, vagy indítványuk és erre a felszólításra igen élénken reagáltak. Az élmezés elsőbbségére Nyáry Vilmosnak az lenne a terve, hogy a város különös tekintettel a bőjti szezonra foglalkozzék tengri halak árusításával, mert úgy látja, azoknak elég jó árú van Aradon, miután rendkívüli olcsón szerezhetnék be Budapesten. Lócs tanácsnok arra kérte a bizottságot, hogy ne foglalkozzék ezzel a kérdéssel, mert már egyszer próbálkoztak és akkor nem sikerült, és az árusítás magánvállalkozóknak sem fizetődik ki.

Régi óhaja a közönségnek, hogy a kerékpárpadót eltöröljék, Steigerwald Alajos ilyen értelemben fel is szólalt a mai gazdasági székben és erre Berta Titusz azt ajánlotta, hogy inkább az automobiloikat adóztassa meg a város, ami nagyobb jövedelmet hozna, mint a

kerékpárpadó és ezt méltányosabbnak is tartja, mivel a kerékpár ma már az emberek keresetéhez szükséges, míg az automobil a legtöbb autótulajdonosnál csak luxus. Az idea tetszéssel találkozott, de miután a gazdasági szék új adók teremtésével nem foglalkozhat, az elnök javaslatára azzal teszik át a tanácshoz, hogy azt a költségvetés összeállításával a hármashatározattal tárgyalassa.

Ugyancsak régi panasz a külvárosi utcák állapota és Probst Mihály ma a gazdasági székben a Borona utca burkolását sürgette meg. Minthogy az utburkolások elmaradásának pénzhány az oka, Maresch Gyula azt indítványozta, hogy minden bizottsági tag adjon öt-száz koronát az ut burkolása céljára. Az elnök megköszönte Maresch nagylelkűségét, azonban kijelentette, hogy arra szükség nem lesz, mert épen most tárgyal a város a budapesti bankoktól beérkezett kölcsönajánlatok ügyében és e kölcsönben a kövezési költség is fedezetet talál és csakhamar rá kerül a sor a külvárosi polgárság igényeinek kielégítésére.

A gázgyár új szerződése. A gázgyár koncessziója meghosszabbításának feltételeit, mint ismeretes a gázgyári és jogügyi bizottság együttes üléseikben fikszirozták és elfogadva a gyár amaz ajánlatát, hogy évi 30 ezer koronát juttat a városnak, megbizták Jegessy Károly tiszti főügyészt, hogy most már készítse el az új szerződés tervezetét a gyár képviselőivel közösen és azt kinyomatva terjessze újra a bizottság elé, hogy a márciusi közgyűlésre előkészítve, végleges elintézését nyerjen az ügy. Ma délután a bizottság meg is kezdte a szerződés tervezet tárgyalását, azonban az akora anyag, hogy annak minden pontjával nem lehetett elkészülni, mert a bizottsági tagok, habár nem is lényeges, de elég fontos módosításokat eszközöltek a szövegen. A márciusi közgyűlés tehát még nem dönthet. A bizottság azonban már most állást foglalt a gyárnak a szerződés-tervezethez tett megjegyzéseire vonatkozólag. A gyár az ipari gáz árát 18 fillérben kívánta megszabni, a bizottság ragaszkodik az eredeti 17 filléres árhoz, elfogadta azt a kívánságot, hogy a esőhálózat kiterjesztésének költségeihez a város ne maximálisan, hanem átlagban számítva évi négyezer koronával járuljon hozzá, megengedi, hogy a gázmérők árát a társaság szabja meg, végül ragaszkodik ahhoz, hogy a társaság a városnak 1914. január elejétől kezdődőleg fizesse a részesedést.

Az Edelspacher utcaiak kérelme. Ma délután Zerkovitz Rezső törvényhatósági bizottsági tag vezetésével körülbelül husz Edelspacher utcai lakos küldöttségben kereste fel Varjassy Lajos polgármestert, hogy a múlt évben beadott kérvényük elintézését sürgessék. Azt kérték, hogy az említett utóban a város vízvezeték, csatornázást, világítást létesítsen és rendőrszemélyt állítson. A polgármester kijelentette, hogy a vízműper miatt a vízvezeték létesítését nem ígérheti, azonban a többi kívánságot lehetőleg teljesíteni fogja.

Aradi mészárosok és a város. Szombaton tartott ülésében a jéggyár bizottság úgy határozott, hogy megindítja újból a jéggyárban a termelést, mert ha csak napi harminc métermázsa jégeladását tudja biztosítani, akkor már érdemes a nagy közegészségügyi célért esetleg áldozatot hozni. Ennek az elhatározásnak a megvalósítása az aradi mészárosokon fordult meg. Tudniillik Nachnébel Ödön főmérnök tárgyalta a mészárosok megbizottjával a jég átvételről és igen olcsó áron lett volna hajlandó a város a jéget adni, ha a mészárosok és hentesek szerződéssel biztosítják a napi harminc

métermázsa termelést. Tegnap délután tartottak ülést a mészárosok és egyhangulag úgy határoztak, hogy szóba sem állanak a várossal és még ha ingyen adja a jeget, akkor sem kell nekik, mert a város a hatósági husszékkel nagyot ártott az érdekeiknek. Erről értesítették a főmérnököt, aki ezek után kénytelen azt proponálni a tanácsnak, hogy a jéggyártást meg se kezdesse.

Folytatólagos sorrendje az Arad sz. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1914. évi március hó 11-én, d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak. 72. A tanács előterjesztése a m. kir. pénzügyigazgatóság által 1913. évi december hónapban elő- és leírt állami adónak megfelelő 22.216 kor. 20 fillér községi adó leírása és 596 korona 68 fillér községi adó leírása tárgyában. 73. A tanács elfogadás végett beterjeszti a detektívtestület szervezeti és szolgálati szabályzatát. 74. U. az elfogadás végett beterjeszti a rendőrfelügyelői (rendőrtiszti) állások szervezeti szabályzatát. 75. A tanács beterjeszti Pálmai Lajos dr. és társainak kérvényét Grosz Samu számtisztnak a IX. fizetési osztályba való előléptetése iránt. 76. Kiss János városi építész kérelme végkielégítése iránt.

Az Arad-Csanádi vasutak erdővásárlása.

(A nagyhalmágyi Lubomirszky-erdők ki-termelése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 9.

Az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak a múlt évben befejezte a gurahonci erdősegeinek letarolását, amely erdősegek talaját négy évvel ezelőtt József főhercegnek adta el. Eként e nagy üzemi vasut, amelynek évente hetvennyolcvanezer talpfára és mintegy kétezer waggon tűzifára és haszonfára van szüksége, saját faállomány nélkül maradt. Az igazgatóság számolván azzal a körülménnyel, hogy saját erdőállomány nélkül ki van téve nagy faszükségletében annak, hogy a talpfákat és egyéb faszükségletét a költségvetésbe eddig beállított áraknál sokkal magasabb áron kell beszereznie és ezzel üzemét mintegy százötven-kétszáz ezer koronával kell évente megterhelni, már évek óta foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a gurahonci erdő letarolásának beszüntetésével másutt vásárolt erdei faállományt és folytatja az eddig is hasznosnak bizonyult erdőtarolás iparát és ezért már évek óta tárgyalásokat folytatott a Körös mentén fekvő erdősegek tulajdonosaival valamely erdőállomány megvétele iránt. A tárgyalások eredményeként a múlt hó végén tartott igazgatósági ülés azt a határozatot hozta, hogy a vasut megveszi a Lubomirszky herceg tulajdonában lévő nagyhalmágyi vidéki erdősegeket, amelyeknek tulajdonosa szintén, József királyi főherceg. Az erdősegek faállománya 13600 katasztrális holdra terjed, az erdősegek zárt erdőt képező őserdők, legnagyobb részét vágásra érett bükkösök, egy részük gyönyörű tölgyes úgy, hogy az erdőállomány igen nagy értékű.

Mint halljuk, az Acsev. két millió koronát adott az erdőállományért, amelyet Lubomirszky herceg ezelőtt két évvel 1,620,000 koronáért vett meg a nagyhalmágyi faértékesítő részvénytársulattól, amely ezelőtt a vasutas banktól vette meg az erdősegeket. Tekintettel a vétel óta esedékessé vált kamatokra és egyéb természeteszerű kiadásokra, az Acsev. mondhatni az előbbi vételáron szerezte meg az erdőt. A vétel mindenestre nagyon előnyösnek mondható, tekintettel arra, hogy körülbelül 170—176 koronába kerül katasztrális holdanként, amely vételár mélyen alatta van a Körös völgyén eladásra került más erdősegek eladási árának.

Mint értesülünk, József főherceg tizenhat évet engedélyezett az erdők kihasználására, tehát az erdőt tizenhat év alatt tarolják le és pedig mindenestre elsősorban az Acsev. talpfa és másnemű faszükségletének biztosítására, úgy, hogy az erdőkihasználás — ép úgy mint előbb a vasut gurahonci erdősegeinek kihasználása is — nem fog a Körös völgye fakereskedőinek versenyében káros hatást gyakorolni.

EGYESÜLETI ÉLET.

A züllött gyermekek megmentése.

(Az aradi Patronázs Egyesület közgyűlése.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 9.

Szép számú közönség jelenlétében tartotta meg közgyűlését vasárnap délelőtt a városháza nagytermében Urbán Iván báró főispán elnöklésével az aradi Patronázs Egyesület. Urbán báró főispán megleghangu megnyitója után Keller Lajos titkár terjesztette elő a múlt esztendőről szóló jelentést, amelyet lapunk vasárnapi számában már ismertettünk. Köller János táblabíró tartalmas előadásában mutatott rá az egyesület működésének fontosságára és a fiatalok koruak bíróságának első évi munkálkodására. 219 ügy került a fiatalok bíróság elé, 325 személy pörével foglalkoztak. Ebből 61 ügyet intéztek el; 12 gyerek őrizetben maradt a fogházban; tizenötöt pedig különböző patronusoknál helyeztek el; a pártfogók közül különösen ifj. Vass Gusztáv, Povaszay Soma, Piblinger Lajos és a felesége, Biró Tamás és Szabó György buzgólkodtak. A táblabíró ezután a gyermek természetrajzáról tartott laikusok előtt is világos előadást, amelyért a hallgatóság megéljenezte őt. Elmondott még néhány intim részletet a pártfogás alá vett gyermekekről. Urbán báró szép szavakban köszönte meg Köller előadását. Azután Bór Imre pénztáros olvasta föl az egyesület vagyoni állapotáról szóló kimutatást, amely szerint 3293 korona folyt be a múlt évben, 281 koronát osztottak szét apróbb segélyekben. A számvizsgáló-bizottság tagjai — Embey Iván, Kilenyi János és Szánthó Gyula — a számadásokat rendben találták.

Most a tisztújítás következett, Kovács Vince kulturtanácsnok nagy elismeréssel szólott Urbán Iván báró főispán odaadó tevékenységéről és indítványozta, hogy a múlt évi tisztikart újból egyhangulag válasszák meg. A közgyűlés így határozott. A főispán megköszönte a közgyűlés bizalmát és az egész elnökség nevében ígérte, hogy a jövőben is ugyanolyan ambícióval működnek a nemes cél érdekében, mint eddig. Ezután a jövő évi költségvetés következett; a kiadási összeg 11 ezer korona, a bevétel pedig 11 ezer háromszáz. A jövő évi költségvetéssel kapcsolatban a titkár jelentette, hogy már május elsejétől az Orcy-utóban ideiglenes menhelyet bérelnek néhány züllött gyermek számára. A menhelyet egy tanítópár vezeti havi 120 korona fizetéssel. Olasz Pál felszólalása után részletes vita indult meg a költségvetés körül. Deutsch Andor arra intette a vezetőséget, hogy ne nyissa meg a menhelyet, mert az rengeteg anyagi áldozatot igényel és azt különben is az államnak kell fenntartani. Szokolcay Lajos kir. ügyész kijelentette, hogy a menhelyet ideiglenesen nyitják meg és ha nem válik be, beszüntetik. Azonban minden remény megvan arra, hogy bevaljon. Leitner Ernő dr. felszólalása után a közgyűlés elfogadta a jövő évi költségvetést.

(*) Kara Győző előadása. Március 10-én, kedden délután 5 órakor fejezi be Kara Győző a francia forradalomról tartott szabadfőújsági előadásorozatát. Jegyek egy koronáért a pénztárnál kaphatók.

Arad legidősebb zenésze.

(A Filharmonikusok ünnepe. — A nyolcvan éves Robitsek bácsi.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 9.

A kulturpalotában vasárnap délelőtt meghatározott és szeretettel teljes ünnepségben emlékezett meg az aradi filharmoniai társaság régi és mindig lelkes tagjának, Robitsek Samunak nyolcvanadik születésnapjáról. Robitsek Samu jubileumának szolt a filharmonikusok rendkívüli közgyűlése, amelyre az ünnepi alkalomból nemcsak az egyesület tagjai jöttek el, hanem Arad városa is képviseltette magát és ott voltak a zene és Robitsek bácsi tisztelői közül is igen sokan.

Az ünnepség első része a Filharmonikusok díszközgyűlése volt. A közgyűlést, amelyre Arad városát Kovács Vince kulturtanácsnok képviselte, Mandl Vilmos dr. egyesületi elnök nyitotta meg. Ismertette a rendkívüli közgyűlés összehívásának okát és megkérte Vass Sándor dr., Scherhag Ernő, Groszmann Jakab dr., Nemess Zsigmond dr. és Wagner József dr. egyesületi tagokat, hogy Robitsek Samu a Filharmonikusok ünnepelt tisztelbeli elnökét küldöttséggel hívják meg a közgyűlésre. Zugó tapsvihar fogadta a belépőt. Zellner Sándor karmester vezényletével a 33-ik gyalogezred által előadott Salve után Mandl Vilmos dr. tartotta az ünnepi beszédet. Méltatta a zenének nagy fontosságát az emberi lélekre. „Robitsek bácsi” őszinte buzgalmát a zene iránt, és kérte, hogy a régi bizalomból jutasson továbbra is az egyesületnek. Beszéde végeztével átnyújtotta az ünnepeltnek az albumot, melyben a tagok arcképei vannak.

Arad város tanácsa és közönsége nevében Kovács Vince kulturtanácsnok üdvözölte az ünnepeltet. Szép beszédében rámutatott arra a fiatalos hévre, melyel még e magas korban is a vonót kezeli és arra a szépen eltöltött 80 évre, mely által mindannyiunk becsülését megkapta.

Farkas József dr. a távollévő elnökök nevében, mint a zenede 70 év előtti tanítványát köszöntötte.

Robitsek Samu egyszerű, kezesen szavakban köszönte meg az ünnepeltet és biztosította további szeretetteljes ragaszkodásáról a Filharmoniait.

Nemess Zsigmond dr. a közönség nevében megköszönte a Filharmoniainak a tapintatos és szép rendezést, mely után Mandl Vilmos dr. a díszközgyűlést bezárta.

A műsor utolsó számaként kedves remniszcenciákat elevenített fel a katonazenekar, midőn Volkmann szerenádját játszották, melyben az ünnepelt 34 év előtt a szót játsza.

Az ünnepelésből kijutott Robitsek családjának is és a díszes közönség beigazolta, hogy Arad közönsége mily igazán rokonszenvez a zenével és annak igazi kultiválójával, a filharmonistákkal. A közönség soraiban ott volt: Nemess Zsigmond dr., Ottenberg Tivadar udvari tanácsos, Vajda Zsigmond, Varjassy Árpád, Leopold Zsigmond, Groszmann Jakab dr., Groszmann Emil dr., Fodor Gyula, Soltész Adolf dr. (Budapest), Kovács Vince, Robitsek Lajos, Morgenstern Gyula, Tisch Mór dr., Vas Sándor dr., Kopp János, Bing Hugó, Vágvölgyi Lajos dr., Robitsek Agoston, Wagner József dr., Velcsó Géza dr., Kell József dr., Farkas József dr., Lustig Armin, Werner Miksa dr., Székely Salamon, Scherhag H., Domonkos Lajos, Szántay Béla dr., Mandl Vilmos dr., Wallfisch Armin, Keil Rezső és még számosan.

Este a Fehér Kereszt télikertjében kétszázötven terítékű társasvacsorát rendeztek Robitsek Samu tiszteletére. A felköszöntések sorát Nagy Sándor dr. nyitotta meg. Az ünnepeltre emelte poharát szellemes és vidám felköszöntésében, a másik felköszöntőt Kovács Vince mondotta, majd Robitsek Samu válaszolt meghatott szavakban. Felköszöntőt mondott még Wagner József dr., Nemess Zsigmond dr., Soltész Adolf dr., Bloch Janka, Csánk Lajos és Farkas József dr.

Közjegyző és tömeggondnok vizsgálja

— Hatóság elleni erőszakért feljelentett ügyvéd. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 9.

Néhány hét előtt az aradi törvényszék csődbírósága Grill József ismert és jónévi világi kádár ellen elrendelte a csődöt. Az elmúlt év rossz üzleti és pénzügyi viszonyai, a kádárpar általános hanyatlása juttatták csődbe Grillet, akinek aktívait és passzívait most rendezzi a törvényszék által kirendelt tömeggondnok: Hotorán Jakab dr. világi ügyvéd.

Még a csőd elrendelése előtt Grill József nyolcezer korona értékű hordót és egyéb kádárarut helyezett el kézizálogként egyik magánhitelezőjénél. A hitelező nem régiben a törvényszékhez fordult és bírói árverés elrendelését kérte a nála levő kézizálogtárgyakra. A törvényszék el is rendelte az árverés megtartását és elrendelte egyúttal azt is, hogy az árverés Török Árpád dr. világi közjegyző közbenjöttével történjen meg.

Az árverés iránt, amelyet a múlt héten tartottak meg, nagy érdeklődés mutatkozott és nemcsak környékbeli, hanem romániai vevők is érkeztek az árverésre, amely elé azonban váratlan akadály gördült. Amikor az árverezők a magánhitelező házában az ott lévő ingóságok megtekintésére megjelentek, a kapuban Hotorán Jakab dr. fogadta őket.

— Tiltakozom az árverés megtartása ellen — szölte az ügyvéd. — Az itt található tárgyak amennyiben azokat Grill József zálogosította el, a csődtömeghez tartoznak és azok értékesítéséről én rendelkezem, a befolyt pénz a csődtömeget illeti.

Az árverésre megjelent hivatalos funkcionáriusok igyekeztek az ügyvédet arról meggyőzni, hogy nincs joga az árverést megakadályozni. Török Árpád dr. közjegyző, aki különben személyes jó ismerőse is a tömeggondnoknak, felmutatta a bíróság végzését, amely az árverést elrendelte és arra őt, mint királyi közjegyzőt kiküldte. Az ügyvéd azonban hajthatatlan maradt minden rábeszéléssel szemben és olyan energikusan állt ellen az árverés akaratának, hogy az árverési okirat helyett a közjegyző bűnügyi feljelentés szerkesztett.

Az aradi törvényszékhez most érkezett be Török Árpád dr. világi közjegyző feljelentése, melyben azt kéri, hogy Hotorán Jakab dr. ellen hatóság elleni erőszak címén indítsák meg a bűnvádi eljárást, mert őt mint a bíróság által kiküldött hatósági személyt tiszte teljesítésében erőszakkal megakadályozta. Jogász körökben érdeklődéssel várják az elvi jelentőséggel bíró ügy további eseményét.

Orosz fegyverkezés. Párisból jelentik: A дума tavaly tudvalevően megszavazta a hadsereg tényleges állományának huszonötezer emberrel való fölemelését, ami a három éves szolgálat mellett hetvenötezer embert tesz ki. De csak az azonkívül megígérték, hogy a hadsereget újabb kilencvenezer emberrel fogják szaporítani. Erre vonatkozóan a Temps pétervári levelezője föltétlenül biztos forrásból úgy értesül, hogy a cár kifejezte azt a kívánságát, hogy a hadsereg tényleges állományát száztizenegyezer emberrel növeljék, ami a háromévfolyamban háromszázharmincharozezer embert tesz ki. Ehhez hozzászámítva a föntebb említett hetvenötezer embert, a tényleges álló-

mány négyszáznyolcezer emberrel fog növekedni. Ezzel foglalkozott legutóbb a téli palotában tartott miniszteri tanács és foglalkozni fog vele a дума is.

Hámory merénylője — épelméjű.

— Az aradi orvosszakértők véleménye. —
Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 9.

Érthető érdeklődéssel kíséri a közönség Hámory László merénylőjének, az aradi törvényszék fogházában ülő Mladin Miklósnak sorsát. Már a merénylet alkalmával, de azóta is többször elterjedt annak a híre, hogy a kürtösi érettségizett korcsmáros nem épelméjű és a fogház helyett valószínűleg tébolydában fogják elhelyezni. E hírek következtében Domokos László vizsgálóbíró elrendelte Mladin Miklós elmeállapotának megfigyelését, amit Auszterveil László dr. és Posgay István dr. aradi törvényszéki orvosok öt héten keresztül a legnagyobb precizitással és gondnal teljesítettek. Megfigyeléseik eredményét hétfőn reggel terjesztették a vizsgálóbíró elé.

A több mint husz ivre terjedő jelentés elmondja, hogy Mladin teljesen intelligens, értelmes és fegyelmezett gondolkodású ember bonyomását teszi.

— Gimnáziumi érettségim van — mondotta az orvosoknak — papnak készültem s hogy most nem vagyok az isten szolgája, annak az az oka, mert teológiai tanulmányaim elvégzése után közvetlenül román pappá való felszentelésem előtt a püspökségtől azt közölték velem, hogy felszentelésem hater ezer forintba kerülne. Én természetesen nem is próbáltam ezt az összeget megszerezni, hanem elhatároztam, hogy gazdálkodó leszek. A rokonaim anyagi támogatásával elmentem Kürtöstre és ott a gazdálkodással néhány év alatt hatvan-ezer koronányi vagyont szereztem. Mivel a nép nagyon megkedvelt, elhatároztam, hogy a községben vegyeskereskedést és vendéglőt nyitok. A két üzlet szintén szép jövedelmet hajtott.

Elmondotta azután, hogy a merénylet részleteire tisztán emlékszik és jól tudja, hogy törvénybe ütköző cselekedetet követett el, azonban azt reméli: a sok enyhítő körülményre való tekintettel bizonyosan felmentik. Az orvosoknak részletesen elmondotta Hámoryval való ismeretségüket. Azt meséli Mladin, hogy őket Hámory tette tönkre s habár évekkal ezelőtt intim baráti viszony volt a képviselő és Mladin családja között, mostanában Hámory úgy viselkedett velük szemben, mintha soha barátságot nem érzett volna irántuk. A felesége folytonosan siránkozva beszélt tönkrejutásukról s az egész családja Hámoryban kereste nyomorba jutásuk okát. Mindez annyira elkésértette őt, hogy fegyvert fogott egykori barátja ellen.

Mladin teljes megbánást mutat s egyetlen vágya van: kijutni a fogházból. Az orvosok a nap különböző óráiban váratlanul tettek látogatást Mladinnál és még az éjjeli órket is megbízták, hogy figyeljék viselkedését, vajon igaz-e az a hír, hogy bizonyos időszakoként cellájában táncol és énekel. A lelkiismeretes vizsgálódás azonban azt igazolta, hogy Mladin közeli rokonainak a dalolásra és táncolásra vonatkozó híresztelése nem fedi a valóságot. A hatvan-négy éves merénylő külseje, aki ugyszólván egész nap könyökre támaszkodva mereng a fogházban, szinte a felismerhetetlenségig megváltozott: az arca megtört, a haja és a szakállá pedig hófehér.

Katonák a politikai afférok ellen.

(A Vay-ügyek katonai elintézése. — Tisztek a kaszinókban.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Budapest, március 9.

Vay Gábor gróf és segédei, valamint segédeinek segédei csinos sorozatát hordták össze az afféreknek, nyilatkozatoknak és bonyodalmaknak. A bonyodalmak között nem utolsó, amelyről most érkezik hír. Ezek az ügyek aktualissá tették azt a kérdést, hogy a felsőbb katonai hatóságok megengedhetik-e tényleges állományu, nyugalmazott és tartalékos katonatiszteknek, hogy tagjai legyenek azoknak a kaszinóknak, melyeknek azok a felek és segédek is tagjai, akik a katonatisztekkel a lovagias elégtételt megtagadták.

Hír szerint a közös hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter már beszerezte a Nemzeti Kaszinó, az Országos Kaszinó és az Uri Kaszinó tagjainak névsorát, hogy a névsorból megállapítsa: milyen tényleges állományu, nyugdíjas és tartalékos katonatisztek tartoznak az említett kaszinók tagjai közé. Mindkét minisztérium rendeletet intéz a budapesti honvédkerületi parancsnoksághoz, illetve térparancsnoksághoz és megparancsolja, hogy a hadsereg és honvédség kötelékébe tartozó tisztek haladéktalanul lépjenek ki az említett kaszinók tagjai sorából.

Katonai részről a Vay Gábor gróf féle ügyek befejezését jelentik a következő kommunikéval: Miután a tisztikarhoz tartozó mindazon megbizottak, akik a közelmúltban felmerült politikai okon alapuló becsületügyekben eljárak, magukat az egyedül és kizárólag illetékes fórum, a tiszti becsületügyi választmány előtt igazolták és eljárásukat e fórum-

tökéletesen korrektnek és kifogástalannak találta, ezek az ügyek a tisztikarra nézve teljesen el vannak intézve.

Az ellenfél részéről proponált becsületbíró-ságot, tekintettel a vegyes becsületbíró-ságokban való részvételre vonatkozólag évek óta fennálló tilalomra, nem lehetett elfogadni, a jövőben tehát a tisztikar tagjai valamennyi efféle ügyben minden további nyilatkozat közzétételét mellőzik és a tisztikarnak elég az a tudat, hogy mindezekben az ügyekben azoknak a szokásoknak értelmében és szellemében jártak el, amelyeket a fegyveres erő minden része kizárólag kötelezőknek ismer el. A nálunk néhány év óta egyesek által hirdetett az a nézet, mely szerint a politikusokat politikai tevékenységük gyakorlása közben elkövetett személyes sértés esetében, ezeket a lovagiaság terén immunitás illetné, ezennel a legnyomatékosabb visszautasításra talál. Ezt a nézetet tehát az összes fegyveres erő tagjai se fogják akceptálni soha, mert becsületügyben az eljárás sarkalatos alapelve az, hogy személyes sértésért minden lovagias férfi köteles elégtételt adni. Ezzel ellenkező magatartás nemcsak a sértőt diszkvalifikálja, hanem annak ezt a nézetet képviselő megbizottait is.

Magas hivatásuk tudatában az összes fegyveres erő tagjainak a leghatározottabban visszautasítják azt a törekvést, hogy pártpolitikai üzelmek játékszerével alacsonyítottassanak le és ép ilyen határozottan óvást emelnek oly kísérlet ellen is, amely a polgári társaság körével gondosan ápolott lovagias viszonyuk megzavarására irányulna.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Felmentett jószágkormányzó. A múlt évben Potocky gróf aradmegyei uradalmának vezetője Harwich Ernő jószágkormányzó azt tapasztalta, hogy a román napszámosok minden lovának levágták a farkát. Domján Pál napszámost egyszer tetten is érte. Amikor Domján kiszabadult a csendőrségtől, feljelentést tett Harwich ellen az aradi ügyészségnél súlyos testisértés büntette miatt és azt hangoztatta, a csendőrségen a jószágigazgató őt úgy megverte, hogy örökös sérvet kapott. Az orvosi bizonyítvány és egyetlen tanu vallomása alapján az aradi ügyészség vádat emelt Harwich ellen súlyos testisértés miatt. Az aradi törvényszék két hónappal ezelőtt fölmentette Harwichot, aki a tárgyaláson azt vallotta, hogy ő a csendőröknek átadta a napszámost és nem tudja, hogy ott mi történt vele. Az ügyészség főlebbezése következtében ma foglalkozott az ügygel a nagyváradi tábla és Kell József dr. védelme után a törvényszék ítéletét megerősítette.

§ Kristóffy nem sajtópöröl a kijárási miatt. Budapestről jelentik: A Budapesti Hírlap annak idején megírta, hogy az Általános Forgalmi Rézsvénytársaságnak a margitszigeti játékbank dolgában Kristóffy József, a darabont kormány belügyére volt a kijárási, a ki ezért a szolgálatért körülbelül egy negyed millió koronát kapott. Kristóffy a hír megjelenése után nyilatkozatot tett közzé, melyben tagadta, hogy akárcsak egy fillért is kapott volna, egyben kijelentette, hogy sajtópört indít. Meg is bízta ügyvédjét, Fényes Samu dr.-t, hogy tegye meg a följelentést. Fényes Samu dr.-nak egy írásbeli információban Kristóffy kijelentette, hogy légből kapott koholmány, mintha ő lett volna a játékbank kijárási s ezért ő honoráriumot kapott volna. Hiszen ő most is olyan szegény, mint a templom egere s szükösen él a nyugdíjából. Közben nyilvánosságra kerültek a Forgalmi aktái, a melyekből kiderült, hogy Kristóffy igenis kijárási volt s hogy igenis kapott körülbelül egy negyedmillió korona províziót. De kitudódott az is, hogy Kristóffy a pénzt előbb egy bankban a felesége neve alatt kamatoztatta, majd Lacházán birtokot vásárolt rajta. Ezek olyan tények voltak, melyeket nem lehetett egy hírlapi nyilatkozattal letagadni. Belátta ezt maga Kristóffy József is s a rágalmazás címén indított sajtópört még a nyomozás során, az ügyvédje háta mögött visszavonta.

§ Hamis okirattal felvett kölcsön. Mócz Nika Miklós tornovai 181. házszám alatti lakos a múlt évben kölcsönt akart felvenni házára. A telekkönyvi hatóságtól el is kérte a telekkönyvi kivonatot, amellyel — anélkül hogy az okiratot előbb megnézte volna — bement a Borosjenői Takarékpénztárhoz s 17000 korona kölcsönt kért. A takarékpénztárban a Fülöp Gy. Géza dr. ki is jelentette neki, hogy s kölcsönt megkaphatja, ha az ingatlanra Mócz Gavrilla és neje bekebelezett életfogytiglani haszonélvezeti szolgalmi jogot megelőző rangsorral kebelezte be a takarékpénztár a kölcsönt s ezért felszólította Móczot, hogy Mócz Gavrillától és feleségétől elsőbbségi engedélyt hozzon. Mócz Nika ekkor már tisztában volt a dologgal s tényleg, mikor a takaréktól kijött s megnézte a telekkönyvi kivonatot konstata, hogy az nem az ő ingatlanairól szól, hanem Mócz Miklós tornovai 111. házszám alatti lakos házáról és földjéről. Mócz Nika azért kiállította a kötelezvényt, sőt Mócz Gavrilla és neje nevében kiállította az elsőbbségi engedélyt is, amelyre ráütötte a község pecsétjét. Mócz így a kölcsönt meg is kapta,

de egy hét múltán kikézbessítették Mócz Miklósnak a telekkönyv értesítő-végzését s így a dolog kiderült. Mócz ellen okirathamisítás büntette miatt indult meg az eljárás s az aradi törvényszék ma beismerése alapján el is ítélte hat havi fogházra.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Kedd: A kis király, operette: (A. bérlet.)
Szerda: A szerkesztő ur, vigjáték. Bemutató előadás. (B. bérlet.)

Csütörtök: A szerkesztő ur, vigjáték. (C. bérlet.)

Péntek: A szerkesztő ur, vigjáték. (A. bérlet.)

Szombat: Sárga lilium, vigjáték. Beregi Sándor dr. bucsufelleptével. (B. bérlet.)

Vasárnap: Este: Aranylakodalom, történelmi színmű; diszeloadás. (C. bérlet.)

* A színház jelentései. A szerkesztő ur lesz a legközelebbi premier; szerdán este kerül színpadra az aradi színházban, Tristán Bernardnak, a franciák egyik legkiválóbb írójának legújabb darabja ez a „Szerkesztő ur”. Jobbnál-jobb szerepek, szellemesnél-szellemesebb ötletek kergetik egymást a Szerkesztő urban, amelynek fordítását Heltai Jenő végezte, ami annyit jelent, hogy teleltüzdelté saját ötleteivel és humorával. A Szerkesztő ur főbb szerepeit Delli, Várnay, Kesztler dr., Kiss Mariska, Komjáthy Mici, Virághné, Gyöző, Zempléni játsszák.

Beregi Sándor dr. bucsufellepte iránt az egész városban nagy, általános érdeklődés nyilvánul meg. Beregi dr. a Sárga lilium Péter nagyhercegeben játssza utolsó szerepét. Arad publikuma meleg, szeretettel teli bucsút fog venni attól a színésztől, aki hosszú esztendő alatt, mindenkor igaz gyönyörűségére szolgált a színház publikumának s akinek nevéhez nem egy nagy és jelentős siker fűződik. Beregi dr. távozása veszteség, határozott vesztesége nemcsak az aradi társulatnak, s Arad közönségének, hanem a magyar színészetnek is, mert benne egy igazán komoly, talentumos művész-tagját veszti el a magyar színház. És az a szeretet, amely Beregi dr. iránt Aradon léte alatt mindenkor megnyilvánult, még határozottabb mértékben fog kifejezésre jutni szombaton, amikor Beregi Sándor bucsút mond a színészetnek, bucsút Arad színházbajáró közönségének.

* Atlantis. (Gerhardt Hauptmann-premier az Apollóban.) Az Apolló-színház ma mutatta be Atlantis, Gerhardt Hauptmann mozdírdámáját. Ez volt az Atlantis első vidéki bemutatója, amely semmiben sem marad mögöttes a fővárosi premiereknek. A Zrinyi-utcában ember-ember hátán tolongott, hogy jegyhez juthasson, de az Apolló-színház csak annyi jegyet adott ki, ahány hely van a nézőtérben s így nagy tömegek távoztak el jegy nélkül. Persze, akik előrelátók voltak, azok kényelmesen, biztosított helyről csodálhatták a mozdírdámának és Gerhardt Hauptmann költői tollának felemelő találkozását. Nem tudjuk, mi értékesebb és csodálatosabb, maga a dráma, amelyben egy világhírű írónak minden melegsége, tollának ragyogtatása és tehetségének színpompája benne van, vagy a megkapó drámai cselekmény megjatszása és feldolgozása? A színészek, akik a nehéz, merész vállalkozású szerepeket játsszák, többet nyújtanak, mint amennyit egy művészembertől elvárhatunk, a kiállítás pedig emberi észszel fel sem fogható, annyira nagyszerű. Egy hatalmas óceánjáró hajó a szemünk előtt sülyed el s az utasai előttünk vivják meg az élet kétségbeesett küzdelmét. Nem, ezt a látványt leírni a legszínesebb tollal sem lehet, ezt csak megnézni és megcsodálni lehet. — Az Apolló-színház direktója ismételtelen közli, hogy az előadások nem folytatálagosak s aki az egyik előadásra vált jegyet, az nem mehet be azzal a másik előadásra. Kedden és szerdán 3 3 előadás lesz 5, 7 és 9 órai kezdettel.

* A debreceni merénylét újabb részleteit, többek között a tragédia összes szereplőinek arcképeit, az Apollóban láthatják.

* A ballerina hőstette. (Az Uránia mai ujdensége.) Regő fantáziával elgondolt és a mozi összes trükkjeinek felhasználásával olyan drámát mutat ma be a színház, mely lendületes és költői képzeletű milliője által is szenzációs sikerre tarthat számot. A dráma egy óceánjárón játszódik le és ez a külsőség is emeli az értéket és a végtelen feszült figyelmet méltányolja, mely elejétől végig megkapja és fogva tartja a nézőt. Igazi mozdírdarab ez, minden felesleges irodalmi sallangtól megtisztítva, ellenben erőteljes cselekvénnyel és pompás kidolgozással. A darab főszerepét a világhíres szépség Robinne és Alexander játsszák. Robinne asszony ebben a szerepben egyenesen csodálatos produkál. Tánc a legszebb és legüdebb, amit valaha vászon mutatott. A gyönyörű színésznő játéka telve finomsággal, egyéni bájjal, olyan elsőrangú alakítást mutat, amilyent még eddig soha. És Alexander ebben a szerepben teljesen méltó partneréhez. Az aradi közönségnek ma egy igen élvezetes premierre van kilátása.

* Egész könyvtárakat és egyes könyveket, régi iratokat, híres írók és államférfiak levelezését és kéziratát, eredeti festményeket, egész bélyeggyűjteményeket jó áron, készpénzért vásárolok. Ugyszintén veszek régi levelezéseket 1835—1876-iki évekből, főképen pedig magyar bélyegeket 1871—72-ből, osztrákokat 1850—1858-iki időkből. Az irodalom és tudományosság minden ága üzletben gazdag választékban található, könyvtárak berendezését jutányosan szállítom, sőt elfogyott kiadású művek is kaphatók üzletben. Kivánatra árjegyzéket küldök. Ajánlatokra azonnal válaszolok, rendeléseket fordulólág intézem el. Kerpel Izsó könyvkereskedése és antikváriuma Aradon. 411

Az albán fejedelem országában
(Wied herceg uralkodásának első napjai).

Távirati tudósítás.

Durazzo, március 9.

Hónapok óta folytak a készülődések a hercegi pár méltó fogadtatására. A régi konaknak, mely 150 munkást foglalkoztatott már másfél hónap óta, most ötven lakosztálya van, valamennyi a modern kényelem követelményei szerint vannak berendezve. Itt lakik a hercegi pár.

A palota környéke pompás szindus képet mutat. A nagy kert, amely a palota mögött terül el, szakértő kéz munkája következtében gyönyörű látványt nyújt. Mindenfelé nemzeti színű lobogók lengenek, a palota előtt lévő tér közepén pedig a katonazenekar számára készített állvány van elhelyezve. A fasorban, melyen az uralkodópár a kastélyba jön, több diadalkaput állítottak föl.

Már a kora reggeli órákban nagy élénkség mutatkozott a város utcáin. A város lakossága nagy tömegekben jött a konak felé, hogy jelen legyen a hercegi pár bevonulásánál. A déli órákban Szkutariból két század csendőrség érkezett, mely sorfalat állott az utvonalon. Kivonult e város tanulóifjúsága is és azonkívül igen sokan jöttek Albánia többi városából. A tengerpart közelében felállított első diadalkapunál a nemzetközi ellenőrző-bizottság tagjai helyezkedtek el, továbbá Philips angol ezredes és a nemzetközi különítmény tisztjei. Egy óraker megjött az albán notabilitások, akik a kikötőben helyezkedtek el.

A Taurus fődélzetén Eszád basa, aki az ideiglenes kormány tagjainak élén megjelent a hajón, Wied herceghez üdvözlő beszédet intézett, amelyben ezt mondta:

— Örülök, hogy üdvözölhetem önt. Ön második Skander bég lesz. Az összes albánok biznak benne, hogy ön Albániát naggyá teszi és a mi atyánk lesz.

Az uralkodópár ezután csónakon partra ment, miközben a kikötőben veszteglő hajók matrózai ovációban részesítették és a durazzói útegek üdvözléseket tettek. A kikötőben vára-

Értesítés! Noszkay Károly Arad Uj divatszalon!

ANGOL ÉS FRANCIA NŐI SZABÓSÁGI Andrassy-tér 17. szám. (Reinhart-ház.) Női divat és konfekció műterem!

Nyilatkozat.

Tekintetes

Hajós Arpád gyógyszerész úrnak

Arad.

Szeged, 1914. február hó 13-án.

Igen tisztelt Gyógyszerész Úr!

Nem mulaszthatom el, sőt egy igen kedves kötelességet teljesítve aszáttal, hogy egy nyílt levélben mondjak köszönetet az Ön által készített Aradi Ibolya krémjéért.

Ezen kitűnő készítményét már 8 év óta használok és igazán mondhatom, hogy bár több arckenőcsőt próbáltam ki, de egyikben sem tapasztaltam az Ön kitűnő hatást, mint az Ön Ibolya készítményénél.

Est a Hajós-féle Ibolya krémét azért nem rendeltem minden esetben Önöktől, mivel azt úgy a helybeli Barcsay Károly-féle gyógyszerészből, valamint a Bohor és Vajda Urak drogeriájából mindig frissen szerezhetem be.

Még egyszer köszönetet mondva, felhatalmazom Önt, hogy jelen leveletem nyilvánosságra hozhassa.

Maradok öszinte tisztelője

Szeged, alsóváros Gaál Sándorné.

Van szerencsém a n. ö. közönség szíves tudomására hozni, hogy rég érzett hiány pótlására több orvos ur kívánságára külföldi mintára a modern oseoemő diatetika minden követelményének megfelelő tejkonyhát rendeztem be, hol is állandó orvosi felügyelet alatt álló tuberoulinra nem reagáló tehát biztosan nem gümőköros tetenektől hygienikusan nyert tejből a különböző koru csecsemők constutiojának megfelelő gyermekefejlesztéseket állítok elő.

Készülnek előzetes írásban közölt rendeletre oseoemő tejek a szükséges higitásokban oseoemőtejek zabdara (nyák) és zabliszt főzetekkel

Keller-féle maláta leves Finkelstein Meyer-féle fehérje tej

A tejelelések sacharinnal édesítettek és kívánatra Soxhlet tápcukorral 1-5 % arányban kevertetnek s az összes felelések sterilisáltatnak.

A tejeleket 200 grammos üvegekben hozzuk forgalomba azok ára 10 és 20 fillér között váltakozik. Legkisebb rendelhető mennyiség 5 üveg; az üvegekért darabonként 20 fillér betét teendő; rendeléseket kérjük esti 7 óráig hozánk juttatni. Sürgös rendeléseket telefonon kérjük eszközölni.

gutori FÖLDES KELEMEN gyógyszerértára Arad.

Női-kalap

Ujdonosságok

bebizonyítható eredeti párisi modellek, legujabb kalapdiszek óriási választékban megérkeztek. Olcsóbb mint bárhol. Tessék a cégre ügyelni.

KALAP

BAZÁR

kizárólag Arad, Deák Ferenc-utca 8. szám.

Az aradi m. kir. államjósáigazgatóságtól.

5005—1914. szám.

Versenytergyalási hirdetésny.

Az aradi m. kir. jósáigazgatóságn nyilvános írásbeli versenytergyalást hirdetés a következő munkálatokra:

Tétel szám	Megnevezés	A kőnstár által engedélyezett összeg		A hűköszégnél fizetendő és igazán nap-számok megváltására	
		Korona	f.	Korona	f.
I. 1914. évi március hó 30-án.					
Arad megyében:					
1	Óthalmón a r. k. templom és lelkészlak javítására	2.007	37	116	97
Csanád megyében:					
2	Nagylakon a r. k. templom és lelkészlaknál javításokra	2.061	66	111	06
Torontál megyében:					
3	Csatádon a r. k. templom cseréptetőzetének átfedése és egyéb javításokra	1.434	06	94	98
4	Kiskomlóson a r. k. templomnál és lelkészlaknál általános javításokra	1.159	68	78	4
5	Bogároson a r. k. templomnál általános javításokra	1.996	86	186	23
6	Galagonyáson a r. k. templomnál és lelkészlaknál javításokra	1.046	04	77	07
Krassószörény megyében:					
7	Temestőn a r. k. lelkészlaknál általános javításokra	1.092	92	64	
8	Mehádián r. k. lelkészlaknál javításokra	948	94	188	57
Temesvár megyében:					
9	Kevepallóson a templom és lelkészlak javítására	1.814	66	128	56
10	Temesrékásón az ispánlaknál javításokra	1.058			
Bács vármegyében:					
11	Dávodon a templom átfedésére és a lelkészlaknál javításokra	2.857	24	214	72
12	Bácssentivánon a templom tetőzet átfedésére	2.977	42	264	18
13	Veprődön a r. k. lelkészlak javítására	1.342	11	106	98
14	Szilbereki r. k. templom külső részeinek javítására	2.276	07	125	88

Az írásbeli zárt ajánlati versenytergyalás Aradon a m. kir. jósáigazgatóság hivatalos helyiségében a fent kitett napon délelőtt 9 órakor fog megkezdődni és megtartatni, mely időpontig a zárt írásbeli ajánlatok ugyanott adandók be.

Az ajánlat minden egyes munkára külön-külön teendő.

Az ajánlattevő tartozik az általa megajánlott összeg 5%-át készpénzben, vagy ovadékképes értékpapirokban valamely királyi adóhivatali pénztárnál bánatpénz gyanánt befizetni és az erről szóló nyugtát ajánlatához csatolni.

Az ajánlatban a megállapított összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó.

A költségvetés és az árlejtési, valamint az általános és részletes feltételek Aradon a kir. jósáigazgatóság műszaki osztályában a hivatalos órák alatt (delelőtt 8—2 óráig) megtekinthetők.

Elkészt, vagy utóajánlatok, valamint táviratilag bejelentett ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A beadott ajánlatok azonnal bizottságilag felbontatnak, mely eljárásnál ajánlattevők jelen lehetnek. Ajánlattevők ajánlataikért 30 napig kötelezettségben maradnak.

Az aradi m. kir. jósáigazgatóság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül azok összegére való tekintet nélkül szabadon választhasson.

Arad, 1914. évi március hó 4-én.

Magyar Királyi Államjósáigazgatóság.

Utánnymás nem díjazatik. 1611

24867—1913. kh. sz.

Hirdetésny.

A földmivélségny m. kir. ministerium az országos selyemtenyésztési felügyelőség nyján 1914. évi tenyésztésre ingyen ad selyemérpetét, illetve selyemhernyót mindazoknak, kik selyemtenyésztéssel foglalkozni kívánnak.

Akik selyemtenyésztéssel foglalkozni szándékosnak, jelentkezzenek azon egyennél, aki a községben a selymértete kikeltésével megvan bírva.

A jelentkezők kötelezik magukat a pete, illetve a hernyó átvételére. Aki pedig ingyen petét, illetve hernyót kap, az kötelezi magát elvétni a szabályoknak.

A gubók élő állapotban kilogrammonkén a következő árban fognak beváltatni:

Az I-ső osztályu gubónak beváltási ára kilogrammonként 2 korona 80 fillér.

A II-od osztályu gubónak beváltási ára kilogrammonként 1 korona 60 fillér.

A III-ad osztályu gubónak beváltási ára kilogrammonként 20 fillér. Megjegyzetjük azonban, hogy amennyiben a külföldi gubó árak emelkedőnek, a beváltási árak nálunk is fel fognak emelőkni.

Minden tenyésztő ugyanakkor, mikor a he nyót kapja, egytural kap minden gram pete után 3 lv tenyésztő papírt és 6 drb. lyukgatott papírt és azon tenyésztő, aki hőmérővel még nines ellátva, egyhőmérőt.

Egy hőmérő darabonként 20 fillér; a tenyésztő papír ára ivonként 1 fillér, a lyukgatott papír ára pedig darabonként 1/2 fillér.

A papír és hőmérő ára ugymint eddig, a beváltásnál vonatik le. Az öntenyésztők azonban, kik különböző oknál fogva nemhottak gubót, kötelesek az általuk át vett papír és hőmérő árát a beváltás után 15 nap alatt a községhezánál a felügyelő vagy a kikeltő kezéhez lefizetni.

Azok, kik termelt gubóikat bárki másnak, kereskedőnek házálónak, stb. eladnak, a törvény értelmében megfognak büntetettal, később meghatározandó összeg erejélg.

Az esetben, ha egy családnál egynél több selyemtenyésztés igazolványi könyvecske találhatnk, akkor ezen igazolványi könyvecske kiadott összes pete, illetve selyemhernyók, jegyzőkönyv felvétele mellett elfognak koboztatni.

Az, aki nem kikelt hernyót, hanem petét kap és azt önmaga kelteti ki, a termelt gubómennyiség beszolgálatása alkalmával a kapott petékkal kiadott selyemtenyésztési igazolványi könyvecsket, valamint a petét tartalmazó dobozokat a selyemtenyésztési felügyelőségnek visszaszolgáltatja; ellan esetben minden dobozért 20 fillér tartozik megtéríteni.

Greén

főkapitány.

Uj gyár! Telefon 820. Uj gyár!
Első Aradi Orthodox Kóser Szalámi-gyár
ARAD, Boros Béni-tér II. szám.

törvényileg bej. cég.

Sürgőnycim: Szalámigyár Arad.

Rendeléseket szalámi, tormás virstli és sonkafélékben prompt házhoz szállítással legolcsóbban teljesít.

Vidéki viszontelárusítók kerestetnek.

1511

Dearling for Gentlemen

világhírű

Szivarkahüvely

sterilizált antinikotin vatával.

Minden dobozban 120 darab

Ujdonság!

Kapható:

ARADON

a különlegességi dohány-töszdében.

124—1914. g. sz.

Árlejtési hirdetésny.

Arad sz. kir. város községe részére 1914—1915-iki évadban szükséges mintegy 8000 m³ tűzfának szállítása iránt árlejtést tűzünk ki és a zárt ajánlatok beadása határidőül 1914 évi március hó 16-ának d. e. 10 óráját jelöljük meg.

Szállítandó lesz mintegy 4000 m³ cser-és 4000 m³ bükk hasább fa.

Ajánlat tehető azonban tölgyfa kivételével más minőségű fára is a vállalkozási ár ür köbméterenkint jelölendő meg.

A szállítás 1914. évi július hó végéig eszközöndő.

A fa aradváros területén a gazdasági szék által kijelölendő helyen lesz átvéve, és oly képen rakandó, hogy mind 20 fm. után lesz csak egy keresztirakás elhelyezhető.

A szállítás egyéb feltételeit az árlejtési feltételek határozzák, melyeket a hivatalos órákon belül a gazd. tanácsnoknál bármikor megtekinthetők.

Ajánlattevő által a szállítási végösszeg 5% a bánatpénzül leteendő. Arad sz. kir. város gazdasági székének 1914. évi március hó 2-án tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Ringut István

vizvezeték- és csatorna-berendezési vállalata

Arad, Andrassy-tér 20.

(Fischer Eliz palota.)

TELEFONSZÁM: 978.

Alágyujtásra való papír

kb. 50 kilós bálakban csomagolva kapható: balanként 2 koronáért az

Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Üzlet átalakítás és Portál építése miatt leszállított árak!

	Korona.
Arcfátyolok minden szín mtrje	—20
Széles himzések mtrje	—20
Szintartó kartonok mtrje	—40
Mosható Kreppék mtrje	—65
Angol Zephirek mtrje	—65
Batistok divat minták mtrje	—65
Spárga szőnyeg csikos széllel mtrje	—44
Csipke függönyök mtrje	—64
Storeok applikálva mtrje	3.96
Grenadinok divat minták mtrje	—96
Messalin és taffet selymek mtrje	1.50
12 ajouros zsebkendő	1.96
12 férfi zsebkendő színes széllel	1.96

Ezen árak április hó 15-ig érvényesek. Vidéki megrendelések pontosan, postán utánvét mellett eszkozlünk.

Tisztelettel

Marospartii Áruház.

Figyelem! Csakis a főposta mellett, Weitzer János-u. (volt Templom-u.)

AZ ARADI VENDÉGLŐSÖK SZIKVIZ- ÉS SYPHONFEJ GYÁRA R. T

Meghívó

Az aradi vendéglősök szikviz- és syphonfej gyára r. t

1914. évi március hó 24-én, délelőtt 10 órakor Aradon, a vállalat üléstermében (Batthyányi-utca 22.) megtartandó

évi rendes közgyűlésére.

Targysorozat:

1. Elnöki intézkedés az alapszabályok 16. §-a értelmében.
  2. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése, valamint az 1913. évi zárszámadások előterjesztése, az igazgatóság és felügyelő bizottság részére a felmentvény megadása iránti határozathozatal.
  3. Esetleges indítványok az alapszabályok 13. §-a értelmében.
- Azon t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni óhajtanak, felkéretnek, hogy részvényeiket az alapszabályok 17. §-a értelmében a közgyűlést megelőző napig a társaság pénz-áranál elismervény e'lenében letétbe helyezni sziveskedjenek.
- Arad, 1914. évi február hó 12-én.

1585

Az igazgatóság.

Törlesztéses (amortizációs) tisztviselői kölesönöket kieszközöl

HERZOG SÁNDOR

Arad, Weitzer János-utca 15. szám.

1914. évi 711. sz.

Kemény tűzifa és tölgyoszlop eladás.

(Marospartii rakodóonn)

A dorgosi m. kir. erdőgondnokság marosaszói és maroseperjesi, marospartii rakodóján készletezett összesen 6018 ürm³ keményhasáb- és 2442 ürm³ kemény dorongtűzifa fanemek szerint választékolva, valamint 468 darab tölgy kerítés oszlop négy eladási csoportban zárt írásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyaláson eladatik.

A zárt írásbeli ajánlatok 1914. évi március hó 30-án déli 12 óráig a lippai m. kir. főerdőhivatalnál nyujtandók be, a hol azok 1914. évi március hó 31-én délelőtt 9 órakor fognak nyilvánosan felbontatni.

Részletes adatok, árverési és szerződési felte'letek, valamint ajánlati űrlapok és boritékok a lippai m. kir. főerdőhivatalnál és a dorgosi m. kir. erdőgondnokságnál szerezhetők be.

Kelt Lippán, 1914. évi március hóban.

1605

M. kir. Főerdőhivatal.

TÁRS kerestetik

sürgősen, 300 koronával, egy közszénbánya eladásához, 2-300.000 korona tiszta haszon. Cím a kiadóhivatalban. 1609

Figyelem!

Mindenki meggyőződhet egy próbarendelés által, hogy **Salacz-n.** 2. alatt **ezelőtt Belezni-**féle cipő-füzetbe a legfinomabb kivitelben és olcsó ár mellett készítik **férfi-, női- és gyermek-cipőket.**

Cipők nagyraktára

Kossuth-utca 3. szám alatt, hol a legjobb anyagból saját műhelyemben készült **férfi-, női- és gyermek-cipők** kivételes olcsó árban, jó minőségben, rövid kiszolgálás mellett vásárolhatók. 4682

Tisztelettel:

Czernóczky Mihály

úr- és nő-cipész.

Halló! Halló!

Uj mészárszék!

Értesitem a n. é közönséget, hogy **Arad, József főherceg-ut** 7. főszálem mellett egy a mai kor igényeinek megfelelő

növendék-marhahus üzletet nyitottam, ahol is állandóan árulom a legjobb minőségű növendék-husokat.

Áraim a következők:

LEVESHUSOK:	
Farkó klg.	... K. 1.86
Hátszin klg.	... K. 1.86
Lapocka klg.	... K. 1.86
Tarja	... K. 1.86
PECSENYEHUSOK:	
Felsár klg.	... K. 1.52
Fehérp c enye klg.	... K. 1.52
Rostélyos klg.	... K. 1.40
Gulyás hus klg.	... K. 1.20

Szi-es párt/ogás kitűnő tisztelettel

Fark Ján mészáros és hentes.

Telefon 739. 1173

ÉRTESÍTÉS

Van szerencsém a nagyközönséget értesítenem, hogy
40 HP teherautomobilom mellékkocsival
 rendelkezésre áll.

Módomban áll gyarak, iparvállalatok, kereskedők és magánosok részére vagonrakományokat is egyszerűen bárhová beszállítant legmérszékeltbb díjak mellett. Egyidejűleg ajánlom helyben és vidékre költözködésre tiszta, szilárdan épített elzárható és nyitott **butorszállító kocsi**jaimat minden nagyságban, tiszta csomagoló anyaggal, szakszerű csomagolással és felelősség mellett. Szíves megkereséseket leggyorsabban elintézek. 1571

Rubinstein Mór
 butorszállítási vállalata, a cs. és kir. helyőrség szállítómányozója ARAD, (Minorita-palota.) Telefon 188.

Kalmár József villanyszerelő

Arad, Salacz-utca 2. sz. Telefon 242. Telefon 242.

Ajánlja költözködők figyelmébe: villanyos világítási berendezéseket, villanyos csengő- és telefon berendezéseket a minden szakmába vágó munkát. Pontos és gyors munka. 481

Raktáron tart: Villanyos csillárokat, villanyos főszedényeket, villanyos vasalókat, villanyos hajszűtő vasakat, Wolfram lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 481

Palinkás Lajos és Társa

(Diamant Ferenc utóda.)
műszeresek
 Arad, Deák Ferenc-utca 7.

Ajánlunk villanyos világítási, villanyos csengő és telefon berendezéseket, villanyos motor szerelését és javításokat legpontosabban és leggyorsabban végzünk.
 Raktáron tartunk: Villanyos csillárokat, főszedényeket, vasalókat, Wolfram-lámpákat és mindennemű villanyos cikkeket. 1301

Telefon 593.

Az „Orsoval halhoz.”
 Legnagyobb halkivitel

Lutwák József

déligyümölcs és magyar termények kivitele
 ARAD, Árpád-tér 1. sz. (a zsidótemplom épületben.)

Interurban telefon 418
 Van szerencsém a vevőközönség szíves tudomására hozni, hogy hétfőtől, folyó hó 9-től kezdve a Purimi idény alatt, naponta friss élő dunai és tiszai halak minden fajtája érkezik, mely alkalmas Purimi, Schlach Mones ajándéka. Továbbá ugyancsak Purimra érkeznek egy waggon kizárólag piros béli és narancs és minden fajtájú friss déli gyümölcs. Amidőn a vevőközönség b. figyelmét felhívom, kérem egyben a szíves támogatását, mert főlegem, fáradságot nem kímélve a vevőközönség teljes megelégedését elnyerni. Tisztelettel.
 156
 Lutwák József.

Czitrom Adolf

kizárólag vízvezeték és csatlakozási szakiparos. építési és díszmű bádogos konyhai berendezések üzemeltetés

Asztalos Sándor-utcába

helyezte át. Kérem megrendelőim további szíves pártfogását. 1371
 Telefon 1025.

Városi és megyei telefon 974. Fa- és szénüzlet áthelyezés.

Értesítem igen tisztelt vevőimet, hogy **tüzelőanyag üzletemet** helyszűke miatt

Bockó-utca 4. sz. alá (régli üzlettel szemben)

helyeztem át, ahol is azt Wittenberger Lajos úr vezetésével elsőrendű mész- és építőanyagokkal bővítettem ki. 281

Wessely Ödön

fa, szén és építőanyag kereskedő.

Battonya község határában 110 kis hold,
Kutas határában 400 kis hold szántóföld

egészben vagy tetszés szerinti parcellákban olcsó áron és kedvező fizetési feltételekkel

eladó.
 Bővebbet Ingatlanforgalmi és Parcellázóbank Részvénytársaság
 Arad, Petőfi-utca 1. sz. Telefon 865.

Ha jó és száraz fát

akar vásárolni, egy keresse fel (bizalommal)

Susa Lajosné

regyeskereskedését **Tökély-tér** Katalin-úti fürdő épületben, ahol ha szállítással teljes mértékben, 100 Kfg. elsőrendű bükkfa 3 vágású csak 2.80 K. 2.80 4 vágású rövid K. 3.—
 Kétféle szagmentes faszén csomagja 11 fill. Rendelések aznap elküldetnek Paszta! egészséges teljes tej literje náához szállítva 24 fill. Kétféle különböző finom theák dekája 16 fillér.
 Telefon 1008. szám
 8—1914. alapít. b. sz.

Pályázati hirdetmény

A néhai Weitzer János aradvárosi jótékony és közéleti alapítványról alkotott és a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter által 3638—1912 szám alatt jóváhagyott alapító levél 3. § A. csoport 1. pontja alatt felvett 5000 (Ötezer) koronából kiosztandó segélyek elnyerése iránt ezennel nyilvános pályázatot irunk ki.

Ezen segélyek elnyeréséért pályázhatnak oly önhibájukon kívül szükségbe jutott aradi kisiparosok, akik nyilvános, vagy társadalmi alapokból segélyben nem részesülnek.

A pályázati kérvények f. évi április hó 15-(tizenöt)-ig városunk polgármesteréhez, mint a Weitzer János jótékony alapítványi bizottság elnökéhez adandók be.

A segélyt kérelmezők tartoznak a kérvényeikhez:

1. születési bizonyítványt,
2. erkölcsi bizonyítványt,
3. illetőségi bizonyítványt esatolni és
4. igazolni, hogy a pályázati kérvény beadását megelőzőleg Aradon legalább 10 (Tíz) éven keresztül önálló ipart folytattak.

A 1909—4. 62—1912. kgy. számú határozatával megalakított Weitzer János jótékony és közéleti alapítványi bizottságnak 1914. évi február hó 17-én tartott üléséből

Dr. Angel, alapítványi bizottsági jegyző.

Póta György

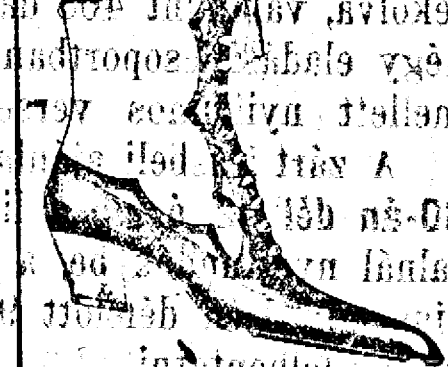
angol női szabó műtermét Budapestről

Arad, Magyar-utca 4. alá helyezte át.

Műtermében legelőgansabb fazonú estélyi és alkalmi ruhák készülnek.

Mondották már

egy pár százan, hogy a legjobb minőségű és legtartósabb

férfi-, női, és gyermekcipőket

csak az Aradi Cipőtermelő-szövetkezet

Szabadság-tér 14. sz.

alatti üzletében lehet beszerezni, ahol aradi cipészek által készített cipők nagy raktára van. Megrendelések és javítások azonnal elkészítetnek. 1519
 Olcsó árak! Figyelmes kiszolgálás!

Szanatorium Dr. Fasan

Spittal Millstätter-tó, Karintia. Alapítatott 1893. Morium lezoktatási gyógymód kénysszer nélkül és enyha formában, ugyanint könnyű betegeknek és üdülésre szorultaknak általában. Prospektust ingyen. 1058

Prima hasított szőlőkaró

minden hosszban, valamint mindennemű 1408

tuzifák

jó minőségben és olcsó árakban kaphatók:

Oravetz Miklós

fakereskedésében ARAD, Alsómarospart 24. szám. Telefon 491.

A legjobb minőségű bor és csomage faju, dus gyökerzetű

szőlőoltvány

valamint szőlők pótlásához alkalmas

gyökeres Riparia Portalis

szőlővessző minden mennyiségben kapható

Winkler József

oltványtermelőnél Arad, Batthyány-utca 11. sz.

Dózsa Tüzifatelepen

jól ölezt mindenrendű tűzifa és elsőrendű szőlőkaró jutányosan kapható: 821

Radnai-ut 11. sz.

Telefon: 857.

közö notabilitásokat Medjid bej mutatta be a hercegi párnak.

Este rendkívül sok albán küldöttség vonult el a palota előtt és ovációt rendezett az uralkodó párnak. Egyes bizottságok szónokai üdvözlő beszédekkel intéztek hozzájuk. Az osztrák és magyar és az olasz konzulátus előtt lelkes tüntetések voltak. A tengerparton az olasz katonai zenekar hangversenyzett. A fogadtatási ünnepet este a város kivilágítása és tűzijáték fejezte be. A városban a késő esti órákig nagy élénkség volt.

A legközelebbi napokban megalakítják az új kormányt. Hir szerint Ferid volt nagyvezért vagy Omár basa volt nagyvezért bízzák meg a kormányalakítással.

Családirtó

egyetemi tanársegéd.

(Felesége után ment a halálba. — Megölte két parányi gyermekét.)

Fővárosi tudósítónktól.

Budapest, március 9

Szombatról vasárnapra virradó éjszaka borzasztó családi tragédia történt a Vigadó épületében. Vlasits Károly egyetemi tanársegéd, a kinek a felesége két héttel ezelőtt halt meg, bánatában megmérgezte két kis gyermekét, aztán agyonlőtte magát.

A véres családi tragédiáról a következő részletes tudósításunk szól:

Az elárvult család.

Szegény nagykanizsai harangozónak a fia Vlasits Károly. A tudományegyetemen a kémiai osztályon Winkler Lajos dr. professzornak lett tanársegédje a szorgalmas és feltűnő tehetségű fiatalember.

Vlasits nemcsak egyetemi tanársegéd volt, hanem gazdálkodó is. A főváros közelében fekvő Szilágyi-telepen egy kis bérletet olyan ügyesen kezelt, hogy a jövedelemből rövid idő múlva már kis birtokot tudott venni, ezt hozzácsapta a bérlethez és most már csinos kis földbirtok urának tudhatta magát. Öt év előtt nősült: Schenkerik Adélt, a pesti Vigadó bérletjének, Musnyák Károlynak nevelt leányát vette nőül. A boldogsága teljes volt: nagyon szerette a feleségét és két kis gyermekét, a két és fél éves Adélt és a másfél éves Sárrikát.

Ezelőtt egy hónappal hirtelen csapás érte a családot. Vlasitsné hashártyagyulladásban megbetegedett és két heti vívódás után meghalt. Feleségének halála nagyon megtörte a hatalmas embert. A temetésen már igen félelmesen viselkedett. Egyetlen egy szavát nem lehetett venni, szótlanul rága a száját és szeméből ijesztően látszott a rendkívüli elkeseredés. Idegen aligha vette volna rajta észre, hogy a feleségének halála mennyire lesújtotta, de hozzátartozói, akik jól ismerték, tudták, hogy Vlasits az élete legrettenetesebb napjait éli át.

A haláleset után tíz napig még künn lakott a Szilágyi-telepen. Elrendezte ott a gazdaság ügyes-bajos dolgait, aztán beköltözött az apósához, Musnyák Károlyhoz a Vigadóba. Behozta a két gyermeket Budapestre és egy szobát kért az apósától. Musnyákék a vigadóbeli étterem fölött a félelmeleten laknak egy hét-szobás lakásban. Az egyik szoba Vlasits sógoráé volt, a fiatal Musnyák Károlyé, aki most ötödik realista. Ezt a szobát adták az anyátlanul maradt családnak. Vlasits sokszor beszélgetett az utóbbi nap alatt apósával és anyósával a jövőről. Az volt a terve, — legalább ezt magyarázgatta a családnak — hogy a Szilágyi-telepi birtokot eladja, beköltözik gyerme-

keivel a fővárosba és a Gizella-tér környékén vesznek lakást, hogy hozzátartozóihoz közel legyen.

Készülődés a halálra.

Szombaton este hét órakor tért haza Vlasits Károly. Szemmel láthatóan igen fáradt volt és folyton a homlokát törülgette a verejtéktől. Egyenesen fölment a szobájába a gyerekekhez. A sógora így szólt hozzá:

— Te nem vacsorázol?

— Nem, nem vacsorázom, csak kávézni fogok, a gyerekeknek is kávé vizsek, ma én leszek a dajka, mert a cselédet elküldtem.

Musnyákéknál szombaton este nagy volt a sürgés-forgás, a Vigadóban ezen az estén Szent György-bál volt és az egész Musnyák-család lent dolgozott az étteremben és fenn a bál büféjében. Vlasits maga vitt föl két kávé, az egyiket magának, a másikat a két gyereknek. Mielőtt fölment, így szólt a sógorához:

— Ha feljöttök, nagyon lassan gyertek, föl ne ébresszék a gyerekeket...

Este nyolc óra lehetett, mikor Musnyák Károly, a tanársegéd apósa, egy pillanatra benézett a vejéhez és az unekáihoz. Mikor belépett a szobába, Vlasits az ablaknál ült és a Vigadó-utcáról beszűrődő gázvilágítás fényénél újságot olvasott. A szoba utcai bal sarkában álló széles rézágyon feküdt a két gyerek. Musnyák leült az ágy szélére.

— Vigyázz, — mondta izgatottan — Vlasits — föl ne költsd őket, alszanak.

A gyermekek ekkor már halottak voltak. Apjuk a kávéban adta be nekik a halálos ciankált.

Az ágyon feküdt a két halott gyermek, s az apjuk az ablaknál újságot olvasott. Valószínű, hogy épen a saját öngyilkosságára készülődött, de meghallotta közelgő apósa lépteinek a zaját és hirtelen újságot vett elő.

— Miért nem gyujtod meg a lámpást? — kérdezte Musnyák és már indult is az elektromos lámpa csapja felé, hogy fölcsavarja, de Vlasits idegesen rászólt:

— Hagyd azt a lámpát, sötétben a gyerekek jobban tudnak aludni.

Még néhány közönyös szót váltottak após és veje. Musnyák aztán fölkel az ágy széléről, a hová visszaült, elbucszott a vejétől és ment vissza dolgozni.

Megtalálják a halottakat.

Musnyákék egész éjszaka dolgoztak. A Musnyák-fiu reggel tíz órakor akart átlétni. A fehérneműje abban a szobában volt, amelyet átengedett volt sógorának. Benyitott a szobába és rémülten látta, hogy sógora a két gyermek között fekszik az ágyon és valami különös merrev nézéssel ránéz.

Odalépett az ágyhoz és látta, hogy Vlasits meghalt. Felverte a házbelleket, akik elősiettek. Ekkor látták, hogy Vlasitsnak a mellén lőtt seb van és az egész ágy csupa vér. A két kis gyermek két oldalt feküdt mellette és imára kulesolva a mellén tartotta esőpp kis jéghideg kezét. Az apjuk igazította így a kis halottakat.

A borzalmas felfedezést kiegészítette a többi. Az ablakban megtalálták a poharat, melyben ciankált maradvány volt.

A rémült család rögtön értesítette a mentőket és ezek hivatalosan konstatálták, hogy a két leánykát rögtön megölte a ciankált, Vlasits pedig revolverral lőtte magát agyon.

Az utolsó levél.

A rendőrség részéről a helyszínen Antal fogalmazó intézkedett, akinek utasítására a három holttestet a törvényszéki orvostani intézetbe vitték. Azután elolvasták Vlasits bucsu-

leveleit. A tanársegéd három levelet hagyott hátra. Az első az apósához, Musnyák Károlyhoz szól és így hangzik:

Kedves Károly! Bocsássatok meg, hogy nálatok, a ti lakástokban követtem el ezt a szomorú dolgot. De nekem el kellett pusztulnom, mert Etelka nélkül nem élhetek... Nagyon szépen köszönöm, hogy amióta itt lakom, az árvákat ilyen nagy gondozásban részesítettétek. De érzem, hiába volna az életük, mert anyai szeretet nélkül nőnének fel. Ne sajnáljátok a temetési költségeinkre a pénzt, az uristen majd visszafizeti... Hűséges cselédemet kérek, fizessétek ki, nagyon szerette a gyerekeket. Többet nem tudok írni, isten veletek, bocsássatok meg. Károly.

A másik levél Winkler Lajos egyetemi tanár címére szól. A harmadikat Friedler Dezső dr. tanársegédhez címezte.

Míg a rendőri bizottság a helyszínén intézkedett megjelent Musnyákék lakásán Winkler Lajos dr. egyetemi tanár, aki mindjárt szakvéleményt is adott a mérgezésről és a beállott halálról. Winklert nagyon meghatotta a tragédia.

Winkler tanár a segédjéről.

Vasárnap reggel — mondta el később a tanár — a mentők telefonon értesítettek róla, hogy Vlasits Károly megölte a gyerekeit és öngyilkos lett. Az első pillanatban hinni sem akartam a rémes hírt. Siettem a Vigadóba. A mentők igazat mondtak! Ott feküdt Vlasits átlőtt mellél, holtan, a gyermekei — gyönyörű szőke apróságok — mellett. Nagyon és mélyen megrendített segédem borzalmas vége. A szerencsétlen tul ideges ember volt és a nagytehetségű, kiválóan képzett tanársegédet valószínűleg megzavarta feleségének a halála. Nem is követhette el rémes tettét ép, gondolkodó észszel. Mindig sokat tartottam róla. Vas-szorgalma, akaratereje sejtette, hogy karriert fog csinálni. De a laboratóriumban is csak érző ember maradt Vlasits. Amikor megbetegedett a felesége, valószínűleg kétségbe esett. Azután, amikor kiszenvedett az asszony, mintha kicserélték volna! A temetés után már alig-alig járt be az egyetemre. Szinte esztét vette a nagy fájdalom. A napokban egyik doktor ur találkozott véle és kikísérte a lakására, a Szilágyi-telepre. Villamoson mentek és a hosszú uton, betű nem sok, de annyit sem szólt kollegájához Vlasits. Csak ült szomorúan, maga elé meredve a kocsin. Talán már akkor válogatott a mérgek közt, melyikkel ölje meg a gyermekeit.

— A levélben — ott találtam az ágya melletti szekrényen hozzám címezve — nekem is azt írja, amit az apósának: a felesége nélkül nem tud élni. Kusza betűkkel, alig érthetően írta meg hozzám, szegény utolsó levelét. Már az írás is zavart, mint a gondolatai lehetnek rémes tettének elkövetése előtt. Igen sajnálom szerencsétlen segédemet. Ambiciózus, nagytudású, képzett kollégát vesztettem el benne.

Ma megérkezett Budapestre az öngyilkos és családirtó tanársegéd édesapja is, a szegény nagykanizsai harangozó. A temetés dolgában a család még nem intézkedett.

Az ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (6jeli-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható)	— 151
mellékállomás	— 151
Kiadóhivatali és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

HIREK.

Őrjáratok véres harca a montenegrói határon.

(Agyonlőtt montenegrói katonák.)

Távirati tudósítás.

Szerajevó, március 9.

Metalka mellett egy főhadnagy vezetése alatt álló montenegrói járőr osztrák-magyar területre lépett. A csapat összetalálkozott egy osztrák-magyar határ vadászszázaddal, amelynek parancsnoka felszólította a montenegróiakat, hogy hagyják el a területet. Miután a barátságos felszólítás nem vezetett eredményre, a vadászszázad fegyverhez nyult, formális esata fejlődött ki, amelynek során több montenegrói elesett. A montenegróiak ezután sietve saját területükre menekültek. Az összetűzés oka az, hogy Metalka környéke vitás terület, amelyet a montenegrói kormány, sőt régebben Szerbia is a maga számára követelt, osztrák-magyar részről azonban többször kategorikusan kijelentették, hogy Metalka és környéke Hercegovinához tartozik. Hivatalos helyről azt jelentik, hogy a metalkai összetűzésnél négy montenegrói esett el. A montenegrói kormány az összetűzés ügyében jegyzéket intézett a cettinjei osztrák-magyar követhoz.

Hivatalos jelentés így számol be a történetekről: Szombaton a montenegrói határőrség megtiltotta az osztrák-magyar határesapatoknak, hogy egy kétségkívül bosnyák területen levő utat használjanak. Vasárnap a Metalkánál állomásozó vadász-határesapat felszólította a montenegróiakat, hogy hagyják el a területet, mert különben fegyvert lesznek kénytelenek használni. A felszólításnak nem tettek eleget, mire az osztrák-magyar katonaság lövöldözni kezdett. A területet fegyveres erővel kiűrték és az összetűzésben a montenegrói katonák közül ketten meghaltak, ketten súlyosan és ketten könnyen megsebesültek. A közös katonák közül senki sem sebesült meg. Azóta teljesen helyre állt a nyugalom a határon.

— **Milyen idő várható? A meteorológiai intézet jelentése.** Változékony, enyhe idő várható, elvélve csapadékkal.

— **Vilmos császár ausztriai útja.** Berlinből jelentik: A lapok értesülése szerint Vilmos császár március 23-án érkezik Bécsbe. A császár ugyanaznap délelőtt Penzingben meglátogatja a cumberlandi herceget. Huszonegyedikén Velencébe érkezik, ahonnan aznap a Hohenzollern yachton kel utra és Miramarban két ki és itt Ferenc Ferdinánd trónörökösét látogatja meg.

— **A lugosi választás.** Lugosról jelentik: A Plósz Sándor főrendiházi taggá való kinevezése folytán megüresedett a lugosi mandátum, melyre ma tartották meg a választást. Nikolics Dániel, a lugosi munkapártelnök volt az egyetlen jelölt, mire a választási elnök egyhangulag megválasztott képviselőnek jelentette ki.

— **A fiemei merénylő büntársa.** Fiuméből jelentik: Itt letartóztatták Umile Oszkár ukrainai embert, akit azzal gyanúsítanak, hogy része van a kormányzó ellen elkövetett bombamerényletben. Umite megvallotta, hogy a merénylő Belleli háromezer koronát ajánlott neki, ha ő veti a bombát, de ő nem fogadta el a pénzt. A városban azt beszélik, hogy a merényletbe bele van keverve Baccich-Girardelli volt polgármester is, akit Fiuméből kiutasítottak és a ki most Ankonában él. Ezt a hírt azonban nem lehet ellenőrizni, mert a határrendőrség nem ad semmiféle fölvilágosítást.

— **Gázzal megmérgezett város.** Eszék-ről jelentik: Tegnap délelőtt Kosztics Danisza háztulajdonosnőt holtan találták lakásán. Megállapították, hogy halálát gázmérgezés okozta. Kivüle egy barátnője, Müller Julianna tartózkodott a lakásban, akit eszméletlen állapotban szállítottak a kórházba, hol állapota csak mára javult némileg. Abban a házban, amelyben a szerencsétlenség történt, nincs bevezetve a gázvilágítás és a gáz csak a ház alatt elvonnuló gázvezető csőből kinyomulva hatolhatott Koszticsné lakásába. Rövid idő óta, január vége óta, ez már a hatodik emberélet, mely Eszéken hasonló körülmények között gázmérgezésnek esett áldozatul. A lakosság meg van döbbenve és az alsóváros számos lakója az elmúlt éjszakát házán kívül töltötte. A hatóság most már erélyes intézkedéseket fogantatott, annak az utcának gázvezetőjét, melyben a szerencsétlenség történt, elzáratta s intézkedés történt, hogy a gázvezető csöveket az egész városban hatósági ellenőrzés mellett megvizsgálják és esetleg az egész vezetékét kicserélik. Pinterics dr. polgármester a kormányt táviratban értesítette a történetekről. Kétségtelen, hogy a gázvezető csövek számos helyen sérülést szenvedtek és ez az oka a gyakori szerencsétlenségnek. Tegnap délután egy másik utcában is érezték az utca lakói erős gázzagot.

— **Királyi kitüntetés.** A magyar kereskedő világ egyik kiváló tagját, Mauthner Ödön magnagykereskedőt és törvényes utódait öfelisége a magyar királyi földművelési miniszter előterjesztésére díjmentesen a magyar nemességgel, Jánoshegyi előnévvel tüntette ki. Ezen kitüntetés általános rokonérzéssel találkozik, mert Mauthner Ödönnek a hazai magtermelés, magkereskedelem és kertészet terén elért sikereit jutalmazza. Megbiztatóságáról ismert cégének, amely az idén ünnepli 40 éves évfordulóját, sikerült a külföldön is kivételes eredményeket elérni. Nagy segítsége van az öreg, de még mindig fiatal Mauthner-nek két fiában Mauthner Alfréd és Mauthner Pál-ban, akik szintén páratlan szorgalommal és nagy szakudással viszik tovább előre a világhírű céget, előnyére és dicsőre a magyar kereskedelemnek.

— **Lemondott mandátumáról a megvesztegetett cseh szocialista vezér.** Prágából jelentik: A cseh szocialisták klubja ma táviratilag értesítette Sylvester dr.-t, az osztrák birodalmi országgyűlés elnökét, hogy Swiha dr. mandátumáról lemondott.

— **Egy osztrák pilótatiszt halála.** Bécsből jelentik: Ma délután négy és öt óra között az asperni repülőtéren halálos szerencsétlenség történt. Elsner Jenő hetedik gyalogezredbeli főhadnagy a repülőtéren egy utassal biplánján felszállott és tetemes magasságból lezuhant. Elsner meghalt, utasa pedig halálosan megsérült. A gép teljesen összetört. Valószínű, hogy a szerencsétlenséget az okozta, hogy a motor a levegőben megtagadta a szolgáltatást. Elsner utasa, egy pilóta altiszt, a kórházban behalt sebeibe.

— **Lovas küldöncök a hadseregben.** Bécsből jelentik: A hadügyminisztérium rendeletet adott ki, mely azt az újítást tartalmazza, hogy az osztrák-magyar hadsereg gyalogos és vadászszázadaiban századonként egyelőre egy, tehát minden ezredben tizenhat lovashírnök osztandó be szolgálatra.

— **Köröznek egy tűzérhadnagyot.** Budapestről jelentik: A budapesti helyőrségi bíróság Stipsitz Hugó báró császári és királyi negyedik hegyi tüzérezred állományához tartozó hadnagyot, aki a múlt év októberében sikasztás, hivatali hatalommal való visszaélés, lopás vétségének elkövetése után nagyobb összegű adósságok hátrahagyásával megszökött, felhívja, hogy kilenven napon belül jelentkezék, mert különben távollétében mint engedetlen ellen tartják meg a tárgyalást.

— **A megátkozott rendőrfogalmazó.** Csiszár Imre dr. tragikus elhunytával a többek között felelevenítették Zucker Hermann nevezetes bűnügyét is. Annakidején ugyanis Csiszár végezte a nagymező-utcai üvegraktár többszöri égése után a bűnügyi nyomozást és letartóztatta a dúsgazdag kereskedőt. Zucker előadás szerint a nyomozást vezető fiatal rendőrtisztviselő embertelenül bánt vele és mindenféle meg nem engedett eszközökkel akart belőle beismerő vallomást kicsikarni. Zucker Hermann azután átkisérték az ügyészségre, ahol Etter Dezső dr. volt az ugynevezett házi ügyész. Erre is panaszkodott Zucker, hogy semmiféle kedvezményt nem adott meg neki, hanem ahol lehetett, a legnagyobb szigorúsággal éreztette vele a vizsgálati fogságot. Mikor azután Zucker kiszabadult a vizsgálati fogságból, hosszunapkor elment az Orczy-házban levő imaházba. Ott ősi zsidó szokás szerint, a pap a Tóra elé hívta, és ekkor Zucker vallásosan megesküdött arra, hogy ártatlan és megátkozta két megrentőjét, Csiszárt és Etttert, azután pedig ajultan rogyott össze. Az eset annakidején nagy feltűnést keltett. Zucker átka beteljesedett: Etter dr.-t nemsokára rá agyonütötte a Városház-utcában egy ujonnan épülő házról leeső szálfa, Csiszárt pedig most érte utól a tragikus vég.

— **Katarau büntársnője.** Bukarestből jelentik: A Pester Lloyd tudósítójának jelentése szerint egy heti nyomozás után sikerült a bukaresti rendőrségnek azt a nőt kinyomozni, aki azt a levelet írta, melyet egy nappal a merénylet előtt Miklóssy debreceni püspök Kovács Anna aláírással kapott. Az illetőt Salamón Máriának hívják és magyar származású leány. Viszonya volt Katarauval, aki házasságot is ígért neki, de a leány Bukarestben élő nagynénje ellenezte, hogy Katarauhoz menjen. Katarau még januárban elment a leányhoz és átadott egy román nyelven szövegezett levelet, hogy azt magyarra fordítsa. A leány elkészítette a fordítást és azóta nem látta Kataraut. A rendőrség, miután megállapította, hogy a leány nem volt részes a merényletben és a levelet gyanútlanul írta meg, szabadon bocsátotta Salamón Máriát.

— **Röpiratot írt a cipészsegéd.** Gara Miklós cipésmester ma feljelentést tett a rendőrségen Ádám János nevű volt segéde ellen, aki a cipésmester ellen különböző vádak tartalmazó rőpcedulákat osztogatott szét, elbocsátása feletti bosszúból. A cipészsegéd ellen megindult az eljárás.

— **Szöllőbirtokos és vasúti tisztviselő afférja.** A napokban a gyoroki nagyvendéglőben Kaufmann Béla fiatal gyoroki szöllőbirtokos és Sándor öccse összeszólalkoztak Basch Kornél motoros-hivatalnokkal. A szóváltásnak az lett a vége, hogy Kaufmann tetleg inzultálta Bascht. Az afférnak lovagias folytatása lett. Kaufmann és Basch tegnap pisztolypárbajt vívtak, amely sebesülés nélkül végződött.

— **Rálöttek a brassói tehervonatra.** Budapestről jelentik: A budapest-brassói tehervonatra Alsótömös állomásnál rálöttek. Kovács Lajos fékezőt a lövés sörétei megsebeztek. A vonatot azonnal megállították és a lövöldöző keresésére indultak, de nem sikerült megtalálni. Valószínű, hogy egy vadász eltévedt golyója érte a vonatot.

— **Száz ember tűzhalála.** St. Louisból jelentik: A Missouri Athletik Klub épülete ma leégett. A tűzvésznel száz ember tánt el, akik alighanem mind meghaltak, bár eddig csak hét holttestet sikerült a romok alól kiasni. A tűvész oly gyorsan terjedt, hogy az épület felsőbb emeletein lakóknak már nem volt idejük a menekülésre.

— A primadonna imádója. *Debrecenből* jelentik: Hónapok óta szerelemtől áradozó leveleket kapott *Borbély Lili*, a debreceni színház primadonnája. A leveleket *Kósa Balázs* csizmadia legény írogatta, aki házasságot is ígért. A színész nő megköszönte a figyelmet és kijelentette, hogy nagyon sajnálja, van már vőlegénye. Tegnap *Kósa* beállított a primadonna öltözőjébe és öngyilkossággal fenyegetőzött. Igéretét azonban nem váltotta be, hanem imádját vigasztaló szavai után husz koronát kért kölcsön. A tolkodó udvarlót végre is rendőrök vitték ki a színházból.

— *Megtámadott asszonyok.* *Berlinből* jelentik: Ma reggel *Charlottenburgban* *Waldner* nevű magánzónához beállított egy fiatalember, hogy megtekintse az asszony kiadó szobáját. Amint a szobába lépett, rátámadt az asszonyra, kit fejszével súlyosan megsebesített. Az asszony segélykiáltására a szomszédokból egy *Simonsohné* nevű asszony sietett elő, kit a fiatalember szintén megtámadott és fojtogatni kezdett. Később valamitől megijedt és elmenevült. A két asszony haldoklik.

— *Méreg a fekete kávéban.* *Ungár Elemer* huszonkilenc éves aradi villanyszerelő tegnap éjszaka egy éjjeli mulatóhelyen öngyilkosságot követett el. Fekete kávéjába két szublimátpasztillát tett a halálraszánt fiatalember és a mérget kiitta. Néhány perc múlva eszméletlenül esett össze, a mulatóhely alkalmazottai ekkor a rendőrségre és a mentőkér telefonáltak, akik a kórházba szállították a fiatalembert. *Kovács Antal* ügyeletes rendőrhadnagy még az éjszaka folyamán kihallgatta *Ungárt*, aki nem akarta elmondani, mi készítette a mérgezésre, a melytől különben csak jelentéktelenebb sérüléseket kapott.

— *Orosz földön elfogott német pilótatisztek.* *Berlinből* jelentik: A múlt héten négy német aviatikus tiszt *Varsó* közelében levő *Pern* városban kénytelen volt leszállni és az orosz hatóság letartóztatta őket. A német követség közbelépett és kérte a tiszték szabadonbocsátását. Ezt azonban *Pétervárott* megtagadták azzal az indoklással, hogy a tisztéknél fényképezőgépek is voltak és így a kémkedés gyanúja okul szolgál arra, hogy a vizsgálat ellenük meginduljon.

— *Szerelmi dráma.* *Gyuláról* jelentik: *Kristyák Mihály* huszonöt éves gyáros tegnap este meglátogatta egy leány ismerősét szülei lakásán és késő éjjelig ott maradt. Az éjszaka folyamán a fiatalember revolvert vett elő és a leányt mellbelőtte, majd öngyilkos lett. *Kristyák* meghalt és a leány haldoklik. Valószínű, hogy közös elhatározással készültek a halálra.

— *A padra tett pénz.* *Gruber Lipót*, a *Róth* szállító cég alkalmazotta ma feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a buzaraktárnál elvitte kétszázhetven koronát tartalmazó pénztárcáját. *Gruber* fuvarozással lévén elfoglalva, letette a pénzt egy padra, de visszatérve már nem találta ott. A rendőrség keresi a tettest.

— *Eltűnt egy aviatikus.* *Londonból* jelentik: A hendoni repülőtéren nagyon aggódnak egy angol pilótatiszt sorsáért, aki tegnap reggel egy utassal felszállt *Párisban*, hogy *Angolországba* repüljön és akinek egy órákor kellett volna *Hendonba* megérkeznie. Délig az aviatikusról nem érkezett semmiféle hír és attól félnek, hogy a csatorna átrepülése közben szerencsétlenség érte.

— *Felolvasás a halotthamvasztásról.* Érdekes felolvasást tart kedden délután 6 órákor *Decsy Sándor* mérnök a halotthamvasztás történetéről s a hamvasztás mai rendszereiről. A felolvasás vetítéssel kapcsolatosan a kulturpalota alsó kis termében tartatik meg.

— *Villámcsapás* — márciusban. Vasárnap reggel özv. *Kovácsévics Jánosné* battonyai házát a villám felgyújtotta. Az oltásra kivonult tűzoltóságnak nem sikerült a tűz terjedését megakadályozni s így a ház teljesen leégett. Emberéletben kár nem esett.

— *Értesitem a t. c. hölgyközönséget*, hogy francia és angol női divat szöveteim nagy választékban már megérkeztek. Legújabb francia és angol divatlapok műtermében rendelkezésre állanak. Mély tisztelettel *Varga Kálmán* női szabó *Deák Ferenc-utca 39.* 1121

— *Értesitem az urihölgy közönséget*, hogy női divat ruha szalónom részére a tavaszi divatlapjaim megérkeztek. Szíves látogatást kér *Nyemecz Gyula* angol női szabó *Arad, Tabajdi Károly-utca 1.* 1276

— *Gyermekkosci gyári raktár Fischer-féle* Nagyruházban *Arad, Szabadság-tér 12.* szám alatt. *Fischer*nél legfinomabb, legmodernebb és legelegánsabb gyermekkosci 20%-al olcsóbbak lettek.

— *Legelegánsabb gyermek- és fiu-kosztümök és felöltők* *Hirsch Antal* uriszabó üzletében *Arad, Andrássy-tér 22.* kaphatók. Olcsó szabott árak. *Telefon 677.* 1557

— *Gyermek kosci, tolokosci, gyermekszékek*, legolcsóbban *Hegedüs cégnél.* 1321

— *Olcsóbb lett a kávé az Atlantika kávé-és tea-behozatalnál* *Arad, Andrássy-tér 20.* 1339

— *Ügyvédi irodák b. figyelmébe.* A m. kir. Igazságügyminisztérium 9900-1913. I. M. sz. rendeletében előírt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az *Aradi* nyomda részvénytársaság könyvnyomdájában.

TARKASÁGOK

(*Lépre ment.*) Egy *Aradon* jól ismert fiatalemberrel történt meg az alanti eset. Előre kell bocsátanunk, hogy a szóban levő gavallérnak esze ágában sem volt megnősülni, hogy úgy mondjuk, udvariasságból lett vőlegény. Nevezetesen egyik *aradi* osaládnál volt látogatóban, ahol a házikiaszonyról tudta, hogy menyasszony. Épen ezért kockáztatta meg ezt a bókot:

— Szavamra mondom, ha nem tudnám *Rózi* nagysád, hogy már jegyben jár, hát azonnal megkérném a kezét:

— No hallja, milyen szerencsése van magának — épen ma bontottuk fel az eljegyzést...

A fiatal ember ma — akarata ellenére — boldog vőlegény.

(*A fontos kellék.*) Az *Andrássy-tér* és *Deák Ferenc-utca* sarkán pénteken délelőtt izgalmas jelenet játszódott le. Ez a pont *Arad* legforgalmasabb helye. *Kosci* és *szekerek* robognak ki és be a *Deák Ferenc-utca*ba, taxiantó tülköl és az autobuszok osörömpölnek. A legnagyobb sürgés-forgás köztörtént, hogy a színház felé robogó autobusz imperiáljáról valami fehér hullt alá. A következő pillanatban egy köpcös alacsony ur rohant le hanyatt-homlok a kanyargós vasléposon az imperiálról és egy merész lendülettel leugrott a kocsirol a vadul örvénylő forgalom közt köztöpebe. Majdnem orra bukott, egy kerékpáros hajszáltávoleságban surolta az oldalát, a kifelé haladó autobusz az orra előtt dübörgött el, de ő diadalmasan ragadta föl a földről a lehulló fehérséget: egy zsebkendőt és kikecmergett a *Városi* elé. Az emberek körülfojták:

— No hallja: magának szerencsése van! *Kis* hujja, hogy össze nem morzsolta az autobusz.

— Igazán nem tudom, mit ugrál le a robogó kocsirol egy hitvány zsebkendő miatt.

— *Bit?* Hitvány zsebkendő? — *trombitált* orrhagyon a merész férfit. — *Lenne* bagának akkora dáthája, bint dekem és ne lenne több zsebkendője, bint ez az egy: szeretném látni, deb ugrana-e utánna akár az expresszvonatról is!

TANÜGY.

Unger Mór tanítványainak hangversenye.

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, március 9.

Évek óta megszoktuk már, hogy *Unger Mór* tanítványainak hangversenye az efajta produkciókat messze túlhaladja. Most vasárnap érdekes véletlenségből ugyanakkor, mikor délelőtt a filharmonikusok a legidősebb zenebarátot, *Robitsek Samut* ünnepelték, délután *Unger tanár*nak is kiutott az öt megillető elismerés azért a lelkesedésért, mellyel és melyet a zene iránt be tud oltani tanítványai, kik közül mindig többen ülnek a filharmonikusok közt még mint növendékek, hogy aztán tanulmányaik végeztével rendes tagokul maradjanak ott.

A vasárnapi koncerten is megint csodálat tárgya volt az a sokoldalúság, amelynek tekintetében *Unger tanár* ma is szinte hors concours áll: értékes szólódarabok hegedűn, zongorán, csellón, 3 vonósnyegyes, 2 zenekari mű a saját instrumentációjában, az előadott művek s az előadás minőségének magas foka a főbb kritériumai vasárnapi koncertjének, mely semmiben sem maradt mögötte az eddigieknek.

Az említett sokoldalúságot néhány tehetségebb növendékébe is átplántálta. Legidősebb fia *Unger Ernő* pld. mint zongorista és mint cellista az est folyamán 7 számban szerepelt. *Beethoven* egy szonátatételét kifogástalanul zongorázta el, míg *Bach* *Airjében* és *Popper* *Tarantellájában* arról győzött meg, hogy ha még egy kevésse megerősödik, kész művész lesz belőle. A komoly fia apjának legfőbb büszkesége lehet.

A másik *Szántó Manó*, ki zongorán és hegedűn 5 számban szerepelt. *Hegedűszólóban* a *Thomé* *Andante* religiozójában s *Vieuxtemps* *Polonaise*-ában tett tanúságot akadémiái foku technikai készségéről s megértő felfogásáról, míg a *Grieg-féle* vonósnyegyesben s *Unger Ernő* cello-szólójának zongorakiséretében, valamint a zenekarban a partnerekhez való pompás alkalmazkodással mutatta be zenei intelligenciájának sokoldalúságát, mely őt a zenei pályára predesztinálja.

A legjobb zongorista kétségkívül *Schwarcz Klári*, ki *Bach*, *Debussy*, *Szendy* és *Sauer* darabjaiban valóságos virtuozitást fejtett ki, de nagy hatást ért el *Tolnay János* is *Moszkovszki* spanyol caprice-ával. Sajnáljuk *Ring Géza* távolmaradását, kit súlyos betegsége gátolt abban, hogy egy briliáns zongoraszámmal gazdagítsa a műsort.

A hegedűsök közt *Dömötör Eszti* említendő első helyen, ugyis mint szólista s mint kvartettvezető, de kitüntette magát *Czettel Lajos* is a *Mendelssohnkoncert* III. tételének igazán fényes előadásával. Legfeltűnőbb tehetségnek bizonyult azonban a kis *Andrényi Csiri* a *Bériot* IX. koncertjének III. tételével. Ha így folytatja, még sok szünet várhatunk tőle. A kamarazenei számok közt legérdekesebb volt az apróságok kvartettje, hol a beteg *Kudelka* helyett *Fischer Annus* mellett *Mandl Gyuri*, *Unger tanár* másik fia, *Zolti* és *Ernő* fia játszották *Csajkovszkit* pompás együttesben. Ép oly kitűnők voltak a nagyobbak kvartettje, melyek sikerét a már említettek kivül *Barra Ernő*, *Gárdos Oszkár* stb. mondították elő. Mind a 3 kvartett cellistája a kis *Unger Ernő* volt.

A 40 tagu zenekarnál különösen a kitűnő fegyelmet bámultuk: még a vonót is egyszersen húzzák fel, vagy le, nincs felesleges hangolás, gikszer, megvan a kellő dinamikai árnyalatok skálája. Főleg a *Hunyadi László* nyitányánál tűnt ki, mit ér az alaposág, mely annyi apróságot egy kézmozdulattal vezényelni képes egy ily, aránylag nehéz darabban.

A *Fehér Kereszt* termét a nagyszámu előkelő közönség zsufolásig megtöltötte. Konstatálhatunk, hogy ily meleg érdeklődés mellett a gimnázium új zongoráját is oly hamar fogják *Unger tanár* tanítványai összemuzsikálhatni, mint a ma először hallott 11 regiszteres harmoniumot, melyet 2 előző évi bevételéből vett a gimnáziumnak. A hálás tanítványok gyémántgyűrűvel lepték meg fáradhatatlan mesterüket.

W. I. dr.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS

= Leszáll-e a kamatláb? Budapestről jelentik: Az Osztrák és Magyar Bank főtanácsa csütörtökön, e hónap 12-én ülést tart Budapesten. Az ülés napirendjén folyóügyek szerepelnek s a legutolsó napok még inkább bizonytalanná teszik azt a föltevést, hogy a főtanács a hivatalos kamatlábat 4 és fél százalékról 4 percentre mérsékli. Mintegy nyolc nappal ezelőtt még nagyon valószínű volt a leszállítás, a közben történt események azonban elfogadhatóvá teszik a várakozó álláspontot. Mindenesetre sok függ a közeli napokban a német birodalmi bank elhatározásától. S e mellett igen számottevő az a körülmény is, hogy az osztrák kormány szeretné ebben a hónapban az új osztrák járadékok kibocsátani.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Társulati ülések.

Budapest, március 9.

Készáru.

Kínálat, vételkötő korlátolt, 10 ezer mm 5 fillérral magasabb.

Határidő.

Table with columns for month/year, price, and quantity. Includes items like Buza 1914. áprilisra, Buza 1914. májusra, etc.

Budapesti értéktőzsde (március 9.)

Table listing various bank and commodity prices such as Osztrák hitel, Magyar hitel, 4% koronajáradék, etc.

Bécsi értéktőzsde (március 9.)

Table listing prices for Osztrák hitel, Magyar hitel, Osztrák-magyar államgy. etc.

A Temesvári Lloyd-társulat terményosarmokának hivatalos árjegyzése. (Árak 100 kilogrammonként koronában.) 1914. márc. 9. Buza 75 kilogrammos 24.10-24.20, etc.

Felolvasó szerkesztő:

Rudnyánazky Endre.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Kedd, 1914. évi március 10-én:

A) Bejött. B) Bérlés. A kis király. Operette 3 felvonásban. Írta: Bakonyi Károly és Martos Ferenc. Zenéjét szerelte: Kálmán Imre. Karnagy: Tilger. Rendező: Polgár S.

SZEMÉLYEK:

Table listing names and roles: A kis király, Barics Gy., Zozo, ballerina Dióssy Nusi, etc.

Közdete este 4,5 órákor.

NYILTTÉR

Sokkal hatásosabb a csukamájolajnál

a Scott-féle csukamájolaj-emulzió, mi abban leli magyarázatát, hogy az évtizedek óta kipróbált Scott-féle eljárásnál a halolaj hátrányai: a nehéz megemészthetőség, kellemetlen íz és szag, teljesen el vannak kerülve. A Scott-féle emulzió valójában olyan könnyen emészthető és oly jóízű, hogy még a bölcsőbeli csecsemőknek is badnató és nala néhez fogzás esetén kiváló szolgálatokat tesz. A kis állampolgárnak a Scott-féle csukamájolaj emulzió erős test- és csontalkotó biztosít, a legjobb fegyvert a későbbi életküzdelemre.

Ezért ne a csukamájolajat adjuk a gyermekeknek, hanem a tejfelszerűen édes Scott-féle csukamájolaj emulziót, mely úgy nyáron, mint télen egyforma hatóerővel bír. Egy üveg ára 2 korona 50 fillér. Minden gyógyszerárban kapható. Ha ezen lapra hivatkozva 50 fillér értékű bélyeget küld SCOTT & BOWNE Ges. m. b. H. címére, Wien VII., akkor egy gyógyszer újjon próbaszedőket küldünk. 4985

Vidáman üdvözljük az első bimbót

s a természet őseredeti szeretete kiül az embert a házak tömkelegéből. Ügyelni kellene azonban rá, hogy ne csak megfelelően öltözködjünk ilyenkor, hanem a légutak nyákhártyáit is megvédjük beteges ingerek ellen. néhány Fay-féle valódi sódeni ásvány-pasztilával. E pasztillák kellemes ízűek, kényelmesen szedhetők s hatásuk biztos. Bármely gyógyszerárban kapható egy doboz 1 korona 25 fillérért. A Fay-névre mindig kell ügyelni s a fehér színű hivatalos ellenőrző szalagra, s den közeg polgármesterének és tanácsának aláírásával.

Felhívás.

A mai napon Falkusán Simon nadabi üzletét átvettem hitelezők 8 nap alatt jelentkezzenek mert a későbbekért szavatosságot nem vállalalok.

Onyika Mihály, Nadab 1604

KÉRDEZZÜK MEG A HÁZIORVOST! Krondorfi Kalkálikus természetes savanyuvíz Bor, pezsgőhöz legjobb ital mindenütt kapható. 6487

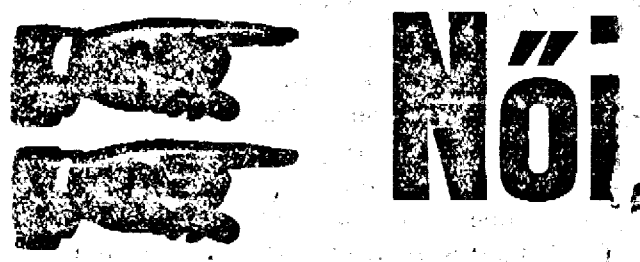
Ügyvédi irodák b. figyelmébe.

A m. kir. Igazságügyminisztérium 9900-1913. I. M. sz. rendeletében előírt és kötelező négyféle végrehajtási nyomtatvány kapható az

Aradi nyomdareszvénytársaság könyvnyomdájában.

György

Menyhért és Társa

Női Felöltők

áruháza Arad, Andrassy-tér 8. szám. (A Minorita templom bejáratával szemben.)

Legújabb tavaszi újdonságaink u. m.:

- Angol felöltők
Divat köpenyek
Selyem és brochee köpenyek
Angol kostumeok
Leány kostumeok
Divat aljak
Blouseok és Pongyolák
teljes választékban megérkeztek. 1164

Szabott ár! Telefon 8-55.

A tisztviselők és katonatisztek bevásárlási r. t. szerződéses szállítója.

FOG- tőmések, aranyból, platina, arany és ezüst, amalgamból és a fog színével azonos porcellánból.

FOG- koronák, hidak, egész fogsorok szápadlás nélkül aranyból, platinából vagy porcellánból.

FOG- kövek eltávolítása, fogak fehéritése és hibás fogsorok átalakítása, valamint javítása.

FOGHUZÁS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcse, Brüsszel és Londonban nemkülönbön Amerikában a leghírnevesebb fogspeciálstáknál mint aszstensen működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műszereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkényesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek. TELEFON: 10-11. SZÁM. 1025 JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17.

PRÓ HIRDETESEK

ÜZLETEK.

Salacz-utca 2. szám

alatt egy nagy üzlethelyiség pincével kiadó. Bővebbet Czernóczy Mihály üzletében Kossuth-utca 8. 1817

35 éve

fennálló jó forgalmu vendéglő több gyár és a vasut környékén, betegség miatt házzal együtt bárbe adó esetleg örök áron eladó. Cím a kiadóhivatásban. 1882

Szép üzlethelyiség

kirakattal, Weitzer János-utcában május hó közepére kiadó. Telefon 2. Cím a kiadóhivatásban. 1445

Jóforgalmu

esma és üzlethelyiség külön árral együtt, kiadó. Cím a kiadóban. 1501

KÜLÖNFÉLE.

Egy

4 lóra való istálló és kocsiszin ápr. 1-re kiadó. Határ-u 22. 1612

Bagályos gyermek-

betegségek ellen

legjobban megőrizhetjük gyermekeinket, ha azokat naponta többször Hydrogenium peroxidummal (H²O²) gargarisáltatjuk. Kítűnő desiniciens és desodorans, miért is mint igen erőlyes fertőtlenítőt és rothadást gátlót, mely a száj kellemetlen bűsét megszünteti, a fogakat megfehériti, de főleg mint a kór okozó csírák ellenségét a legmegegebben ajánljuk. 500 gram ára 1 korona Földes Kelemen gyógyszerháza, Hehs Vilmos gyógyszerháza Arad. 1224

Épületbádógos

és vízvezetési munkákat, ugyancsak tetőfestést és javításokat legszakszerűbben és legolcsóbban vállalok vidékre is. Satojka Kálmán Arad, Weitzer János- és Batthyány-utca sarok. 1281

India fogósepek

a legmakacsabb fogfájást azonnal megszüntetik, ára 70 fillér. Főraktár Gutori Földes Kelemen gyógyszerháza és vegyszertár laboratóriuma Aradon. Összes készítményeink nyelink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszerházában. 1224

Csak urakat

érdekelhet hogy, megszünt a fertőzés veszélye, mióta a Philantrop forgalomba került. Ára 1 korona 80 fillér. Főraktár: Hehs Vilmos gyógyszerháza a Szent-Istvánhoz Arad, Batthyány utca. Összes készítményeink G. Földes Kelemen gyógyszerházában is kaphatók. 5189

Pompás,

enyhe, lugmentes igen finom borotváló szappan darabonként 10 fillér, 8 darab legfinomabb mandula szappan 50 fillér, 8 darab legfinomabb tojás olaj szappan 50 fillér, 8 darab pompás illatu virág szappan 50 fillér 6 darab legfinomabb virág illat szappan dobozban 1 kor. Utolérhetetlen finomságu fogkefék darabonként 1 korona és 1.20. Földes Kelemen Arad. Összes készítményeink kaphatók Hehs Vilmos Batthyány-utcai gyógyszerházában. 2124

Ő Cs. Kir. Fensége József Főherceg udvari szállítója.

Szabó Albert

ARAD, Andrassy-tér 16.

Városi és megyei telefon 239.

Nikotinmentes dohány-árak és különlegességek

Legolcsóbb és legnagyobb raktár

Üveg, porcellán, lámpa, mennyaszonyi kelengye, nászajándék, konyhafelszerelés, vendéglői- és kávéházi berendezések.

Mélyen leszállított árak:

Vizkészlet 1 korsó 6 pohárral ...	1.50
Borkészlet 1 palack 6 pohárral ...	1.40
Likörkészlet 1 palack 6 pohárral ...	1.—
12 drb vizes pohár csiszolt üveg ...	1.40
12 „ boros pohár „ „ ...	1.20
12 „ likörös pohár „ „ ...	1.20
1 felszolgáló állvány 6 tányérral ...	1.20
1 cukortartó	—0.40
1 felszolgáló tál 6 tányérral mély v. lapos	1.20

Porcellán edény, kárlybádi gyártmány

6 pár finom színes kávé- v. teacsésze	3.—
6 személyes kávé- vagy teás-készlet modern forma aranyozva és festve	7.50
6 személyes étkező-készlet 26 drb csodaszép forma aranyozva és festve	14.50
1 remek szép angol mosdókészlet díszesen festve	9.—
1 legújabb divatu porcellán mosdókészlet aranyozva és díszesen festve	14.—
1 majolika tészta-tál 6 tányérral díszesen festve	3.—

Aipacca evőeszközök eredeti gyári árjegyzék szerint.

Nagy választék villany- és légszeszosillárokban. — Legjobb minőségű Wolfram izzólámpák.

Képkerekezések a legújabb kivitelben gyorsan készítettnek.

Legnagyobb épület üvegezési vállalat.

Megérkeztek a legjobb, legújabb kivitelű 6221

Jégszekrények.

Takszámoteres

Bér-autok
Telefonszám
310

2381

Szolgálat: reggel 6 órától éjjel 12 óráig.
Garage: Deák Ferenc-utca 8. sz.

A legújabb

párisi és londoni divatszövetekből legszebb szabásu tavaszi felöltők és öltönyök rendelhetők

Schäffer Henrik

elsőrendű uriszabászati műtermében. Telefon 208. sz.

400 holdas birtok

prima szántó földek, nagyon kedvező feltételek mellett

eladó!

Élő és holt felszerelés. Gazdasági épületek: cselelédiak, istálló, gépszin, kuttak stb., kítűnő vadássterülettel. Felszántva és bevetve. Műt mellett. Vasutállomás közelében. — Bővebb felvilágosítást 1628

Az Aradi Ujság kiadóhivatala nyújt.

8—1914. alapít. b. sz.

Pályázati hirdetmény.

A néhai Weitzer János aradvárosi jótékony és közcélú alapítványról alkotott és a Nagyméltóságú m. kir. Belügyminister ur által 86383—1912. szám alatt jóvábagyott alapító levél 3. §. A) csoport 6). pontja alatt megjelölt és ipari számszámok s előállítási módok feltalálásának díjakkal való jutalmazására szolgáló 1000 (Egyezer) koronából kiosztandó segélyek elnyerése iránt nyilvános pályázatot írunk ki.

Ezen segélyek elnyeréseért pályázhatnak ipari számszámok s előállítási módok, valamint ezek javításának feltalálói amennyiben Aradon bírnak állandó lakással.

A pályázati kérvények f. évi április hó 15-(tizenöt) ig városunk polgármesteréhez, mint a Weitzer János jótékony alapítványi bizottság elnökéhez nyújtandók be.

A segélyt kérvényezők tartoznak aradi lakos voltukat igazolni, továbbá a találmányt megfelelő minta, illetve az előállítási módot szabatos műszaki leírás alakjában a pályázati kérvénnyel egyidejűleg aláírt alapítványi bizottsághoz bemutatni s a bizottság kívánságára a találmányt szemléltetőleg is ismertetni.

A 1909—462—1912. kgy. számu határozattal megalakított Weitzer János jótékony és közcélú alapítványi bizottságnak 1914. évi február hó 17-én tartott üléséből.

Dr. Angel,

alapítványi bizottsági jegyző

Apró hirdetések.

LEVELEZÉS.

Független

vagy özvegy urinó discret barát-
ságára vágyik magánhivatlnok.
Discretio biztosítva, címe „Amor“
postrestant. 1492

Sorai

nem jutottak kezembe, kérek szé-
pen új sorokat és e lapban jelezni.
„Unalmas“ 1617

Jelzett leveled

nem kaptam kézhez, kérek új-
ból életjelet adni és jelezni Aradi Köz-
lönyben. „Mimóza“ 1607

ALKALMAZÁST KERES.

Vizsgázott gépész

gőzmalom, fűrészgár és mező
gazdaságban jártas, állandó alkal-
mazást keres. Cím: Podjebrád Ká-
roly Arad, Kapa utca 45. 1500

Férfiingvasalónő

uri házakhoz ajánkozik. Cím
Sallai Mariska György-u. 94/a.
szám. 1522

19 éves

fűszer-, rövidárus március 15., vagy
áprilisig állást kér. Stein Jó-
zsef, Pankóca. 1596

Fehérenű

foltozást elvállalok Varjassy Lajos
u. 88. 1623

Magyarajku

leány gyermekekhez bonnenak
ajánkozik, esetleg mint házikisasz-
szony. Cím a kiadóhivatalban. 1610

35 éves

özvegy urinó házvezetőnői állást
keres. Cím a kiadóba. 1624

Intelligentes

Fräulein mit Jahreszeugnissen,
sucht Stelle bei Kindern, Schneidert
perfekt. Adresse in der Expedition.
1621

Gyakorlott softör

állást keres esetleg komencióra.
Cím a kiadóhivatalban. 1625

ALKALMAZÁST NYER.

Azonnali

belésépre keresek egy románul is
beszélő fűszer szakmába teljesen
jártas segédet. Kugel Sándor, B. ad.
Hunyad-megye 1553

A legjobb minőségű

gyertyánfa-bábuk

és I-ső oszt. „Lygnum-sanktum“

teke-golyók

nagy választékban kaphatók.

Bauer Gyula

Arad, Minorita-palota.

Vendéki megrendelések gyorsan és
pontosan elintéztetnek. 1475

Könyvelésben

jártas fiatalember felvétetik. Aján-
latok „Aradra” jelige alatt a ki-
adóba. 1583

Két nőtlen segéd,

kik a norinbergi, rövidáru és pa-
mutfonal szakmában, de kizárólag
nagykeresker skedestén már több
évi gyakorlattal bírnak, a Hunyadi
József és társa aradi cégnél al-
kalmazást nyerhetnek. 1572

Fiatal,

de már gyakorlott segéd, a rőfős
és divatáru szakmából, ki a ro-
mán nyelvet bírja, küldje be aján-
latát Schwartz Salamon, Tenke
cimen. Szombat és izr. ünnepna-
pon zárva. 1535

Egy

fiatal segéd ki a fűszer rövidáru
szakmában jártas március 15-dikére
alkalmazást nyer, ajánlatot fi-
zetési igényei kérek Grosz Mór,
Marosborsa. 1606

Gyermektelen

házmesterpár felvétetik Mikes Ke-
lemen-utca 2-4. számú házban.
1622

LAKÁST KERESNEK.

Keresek

bérbe Ujmiklakán egy magán há-
zat (3-4 szoba) nagy udvarral és
kerttel. Cím a kiadóba. 1545

KIADÓ LAKÁS.

Azonnalra kiadó

Vörösmarthy-u. 1. szám külön be-
járati butorozott utcái szoba, egy
vagy két ur részére. 1472

Bethlyányi u. 23. sz.

alatt egy emeleti 4 szobás tiszta
lakás azonnal kiadó. 1590

Családi ház,

Demeter-utca 105., mely 3 utcai,
2 udvari szobából, a szokásos mel-
lékhelyiségekből, szőlős, virágos-
kert és baromfi udvarból áll el-
adó, vagy folyó évi május hó 1-re
bérbeadó. Értekezni ugyan ott, vagy
Dr. Molnár Oszkár ügyvédi irodá-
jában Arad, Erzsébet királyné-körut
37. szám. 1585

Modern

4 szobás utcai lakás fürdőszobával,
terasszal és összes mellékhelyisé-
gekkel teljesen újonnan festve azon-
nalra is kiadó, Lujza-utca 8. alatt.
1546

Két szobás

utcai garson lakás irodának is
igen alkalmas március 1-ére, eset-
leg azonnalra kiadó. D.ák Ferenc-
utca 89. sz. alatt. 1077

Szabadság-tér 5-6. szám

alatt egy II. emeleti utcai lakás,
3 szoba és mellékhelyiségekkel
együtt május 1-re kiadó. 1444

Egy

2 szobás utcai lakás május hó 1-re
kiadó. Bővebbet Csernovits Péter-
utca 27., üzletben. 1454

ELLÁTÁS.

Banktisztviselő

a belváros közelében külön bejá-
ratu butorozott szobát, iskolában
járó öccse részére pedig teljes el-
látást keres. Ajánlatokat csakis
keresztény házaktól „Ellátás” jel-
igére a kiadóhivatalba kéretnek.
1625

INGATLAN.

Aranykéz-utca 11 számú

ház nagy gyűmölcsös kerttel, 428
□ öl telek, külön baromfiudvarral
kedvező feltétellel eladó. 1861

Eladó

adómentes sarok ház, jóforgalmu
üzlethelyiséggel. Cím a kiadóhiva-
talanban. 1576

Eladó birtok.

Aradmegyében 340 kis hold sik,
iszap s fekete talaju jó termőföld,
gazdasági felszereléssel együtt sür-
gösen eladó. 60 hold buzival van
bevetve, 24 hold árpa vetés ezen-
kívül körülbelül 50 hold már fel
van szántva. — Szép nagy tanya
van rajta, cséplőgép, gazdasági
eszközök, lovak és szarvasmarhák.
Részletes felvilágosítást díjtalanul
nyújt „Adásvételi közvetítő iroda”
Arad, Téli-u. 4/d. Levelekre kime-
ritő választ adok, válaszbélyeg be-
küldése esetén. 1627

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Tavaszi divatalbumok

500 legújabb párisi színes divat-
képpel 1 K. 20, nagyobb 800 mo-
dellel 2 K. 40-ért kapható „Mi-
nerva” könyvkereskedésében Knie-
szer J. és Tsnál Dobó-utca 1. sz.
1151

Eladó

hálo és ebédli teljes berendezés,
zongora és más butor darabok.
Cím megtudható Iványi Menyhért
cipőüzletében, Forray-u. 1487

Mézet

5 kg-os bádóg bődönben 7 kor 20
fillér utánvét mellett bérmentve
küld Kiss Lajos Szentleányfalva,
(Arad m) 1497

Villanyhasználatra

könnyen átalakítható gázcsillárok
és lámpák olcsó áron eladók. —
Ugyanott egy reschean szintén el-
adó. Bővebbet Andrassy-tér 25. sz.
házmesternél. 1504

Egy

jó karban levő jégazekrény eladó,
Gróf Leningen-utca 6. 1578

Komplet

hálószoba és ebédli butor, nehéz
tölgyfa, eladó Erzsébet-körut 37. II.
em. ajtó 14. Megtekinthető 11-1
3-5 óráig. 1536

Házi nyul

valódi orosz prém kapható, Vas
Zoltánnál, Ujarad Rákóczi-ut 98.
1577

Álgyujtásra való papir

kb. 50 kilós bálakban csomagolva
kapható: bálanként 2 koronáért
az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Védekező szerek

szőlő, gyümölcs és
mezőgazdaság részére.

Rézkénpor

peronospora ellen.

Vizben oldható kén-só

oidium ellen.

Füsttámasztó anyag

szőlőknek fagy ellen való
megvédésére.

Vizben oldható gyü- mölcsfa-carbolineum mészkenlé

gyümölcsfák gombabeteg-
ségei ellen — darabos
kén — rudkén — közön-
séges és asbest-kénlap —
rézmészpor — chlorbaryum
répaféreg ellen stb.

Elismerő levelekkel szolgálha-
tunk.

Dobiaschi J. és Dörner Testvérek,

vegytermék gyárai ARAD.

Telefon 165. 1319

Finom

arany és ezüst ékszer, pon-
tosan kipróbált óra eladás
minden elfogadható olcsó
árban

Zinner Vilmos

műorás és ékszerésnél
ARAD, Forray-utca

Szabadság-téri sarokház.

Óra és ékszer javítás 3 évi
jótállással.

Törött, használt, régi ék-
szert és drágaköveket a leg-
magasabb árban vesznek
vagy becserelek. 6887

Legolcsóbb fabeszerezési forrás

a „Hunyadi” Mótorfűrész Vállalat

Kossuth-utca 9. alatt. Telefon 658.
hol állandóan elsőrendű száraz és
apított fa kapható azonnali haza-
szállítással ólomzáros zsákokban
100 kilónként 3 vágásu
2 K 80 fillérért és 4 vá-
gásu 3 kor. Ugyancsak elvál-
lalunk saját motorgépeinkkel meg-
hívásra leggyorsabb kiszolgálással
fafelfűrészeléssel és befa-
varozással vasutól legolcsóbb
árban. Üzleteivünk: szolid
és ügyelmes kiszolgálás.